

Za plodnejše sodelovanje med Italijo in Jugoslavijo

Razgovor z dr. R. Caidassijem, predsednikom Tržaške trgovinske zbornice
Trgovinska izmenjava - «Alpe-Adria» - Industrijsko sodelovanje

V «Gospodarstvu» z dne 1. januarja smo objavili razgovor našega sodelavca s predsednikom Gospodarske zbornice za Slovenijo Rikom Jermanom z namenom, da bi pripomogli k pospešitvi trgovinske izmenjave in gospodarskega sodelovanja sploh med obmejnimi področji ter Italijo in Jugoslavijo sploh. Ta razgovor in razgovor s predsednikom Tržaške trgovinske zbornice dr. Romanom Caidassijem, ki ga objavljamo danes, naj bi pripomogel k odstranitvi nekaterih ovir, ki so na poti k tesnejšemu sodelovanju in dal še nove pobude v tem smislu. Zahvaljujemo se obema predsednikoma, da sta ustregla naši želji. Ni dvoma, da predstavljajo njuni odgovori nov dragocen prispevek k utrditvi gospodarskih stikov med obmejnimi področji in čema državama sploh.

RAZGOVOR S PREDSEDNIKOM TRŽAŠKE TRGOVINSKE ZBORNICE

Glede na to, da so bile dane prav z jugoslovanske strani nekatere nove pobude za utrditev in razširitev trgovinske izmenjave in gospodarskega sodelovanja na obmejnih področjih — še posebno s posredovanjem Gospodarske zbornice za koprski okraj — smo se najprej obrnili z nekaterimi vprašanji, ki zadevajo to plodno sodelovanje, na predsednika Gospodarske zbornice za Slovenijo. Zdal bi radi čuli še mnenje druge stranke, saj pač ni mogoče uresničiti teh raznih pobud, še posebno ne pobude za industrijsko in tehnično sodelovanje, brez sodelovanja pristojnih italijanskih gospodarskih organov, posebnih Tržaške trgovinske zbornice in drugih zbornic v deželi.

I. vprašanje: Ker so naši trgovski krogi zelo zainteresirani za razvoj italijansko-jugoslovanske izmenjave v smislu splošnega sporazuma med obema sedmima državama, nam dovolite vprašanje, kaj mislite, g. predsednik, o tem problemu. Jugoslovanski izvozniki se pritožujejo nad ovirami na katere zadeva jugoslovanski izvoz v Italijo glede na to, da je Italija članica Evropskega skupnega trga, in da se carine med državami EGS od leta do leta znižujejo, medtem ko ostajajo carine na uvoz iz tretjih držav v države EGS neoporene ali se vsaj ne znižujejo v istem razmerju.

Odgovor: Ne glede na to, da se obsej italijansko-jugoslovanske izmenjave od leta 1957 do danes skoraj podvoji, mislim, da so dane še nove možnosti za njen razvoj v razmerju z navedenimi industrijskimi in trgovskimi dejavnostmi. Čeprav je to dejstvo, čeprav se neznatno, povečalo izvoz jugoslovanskih proizvodov v Italijo, nisoške stopnje obdelave v Italijo.

Vendar sem mnenja, da bo Jugoslavija imela še mnogo let v Italiji posebno ugoden trg za svoje kmetijske proizvode, in to zlasti za proizvode živilne, ki jih zagotavljajo močan priliv zamenjave valute. Ne smemo torej podcenjevati možnosti razvoja kmetijskega izvoza in izvoza živilske industrije ne samo na italijanski trg, temveč splošno na mnoge evropske trge.

Kolikor gre za ovire, ki jih postavljajo predpisi, Evropske gospodarske skupnosti razvijajo jugoslovanskega izvoza v Italijo, je treba imeti pred očmi, da so te zavirale do zdaj dejansko italijansko-jugoslovansko izmenjavo samo na določenih, ozkih blagovnih sektorjih; splošno pa ni mogoče reči, da so odločilno vplivale na atrend prodaje jugoslovanskih proizvodov na italijanskem trgu. Od leta 1957 do danes se je jugoslovanski izvoz v Italijo — čeprav je močno niha — povečal za okoli 110 odst.

Končno lahko računamo, da bo imela izmenjava Jugoslavije s šestimi državami Evropske gospodarske skupnosti, gledana v celoti spričo gospodarske integracije EGS večje razvojne možnosti glede na to, da rimska pogodba nima namena ustvarjati zaprtega trga. Z druge strani je dobro znano, da predstavlja razvoj trgov s smeri izrazite industrializacije in obsejnejše delitve dela ugoden čimelji tudi za razvoj trgovinske izmenjave.

II. vprašanje: Kar zadeva sejem «Alpe-Adria» lahko trdimo, da so si trgovci edini glede presojanja koristnosti, da se ta obrani, ker je prispeval k raz-

širitvi obsega trgovinske izmenjave med obmejnimi področji za dve milijardi lir v vsaki smeri. Trgovci se pri tem pritožujejo nad tehničnimi težavami, ki nastajajo pri sklepanju in uresničevanju zaključenih kupčij. Kaj mislite g. predsednik o tem?

Odgovor: Posebna prireditelja «Alpe-Adria» je v zadnjih dveh letih pokazala, da je dobro orodje za razširitev poslov med deželama Furlanijo — Julijsko krajino in Jugoslavijo na blagovnih sektorjih, ki bi sicer iz raznih razlogov bili zanemarljivi v redni trgovinski izmenjavi na podlagi poravnave v tujih lihah ali preko avtonomnega računa. Prepričan sem torej, da tolačim željo vseh zainteresiranih operaterjev v trgovini z Jugoslavijo, ko trdim, da je treba prireditelja «Alpe-Adria» ne samo ponoviti v letu 1965, temveč tudi pomnožiti vrednost izmenjave blaga.

Posebna tehnična ureditev poravnave poslov, zaključenih v okviru «Alpe-Adria», je neposredna posledica prav tako posebne funkcije, ki jo ima ta prireditelja v okviru rednih poslov v tujih lihah in v lihah avtonomnega računa. Prav po tej tehniki se zaključki v okviru «Alpe-Adria» razlikujejo od normalnih uvoznih in izvoznih poslov, prav zato so ti zaključki v primeri z zadnjimi v mnogih primerih ugodnejši.

Z druge strani so se operaterji že privadili na to postopek. Zato se mi zdi, da bi kakršna koli sprememba v tem pogledu bila končno v nasprotju s samimi nameni te posebne prireditelja («Alpe-Adria») ali pa bi še bolj komplicirala postopek, predpisan za podobne posele.

III. vprašanje: Zadnje vprašanje, g. predsednik, v zadnjem času se z jugoslovanske strani vrstijo razni predlogi — med take naj omenimo tistega, ki je bil iznesen med obiskom predstavnikov Gospodar. zbornice za koprski okraj predstavnikom vseh treh zbornic dežele, in sicer, da bi se trgovski izmenjavi pridružilo še industrijsko-tehnično sodelovanje med obema državama, zlasti pa med obmejnimi področji. Znano je, da z jugoslovanske strani prisujejo velik pomen tej vrsti gospodarskega sodelovanja, ki bi lahko zajelo tudi skupno razpečevanje proizvodov na mednarodnih trgih. Glede na velik napredek jugoslovanske industrije v poslovnem času se ta stiri za posebno takošno sodelovanje, ki bi lahko pripomoglo tudi k razširitvi trgovinske izmenjave. Najnovejši italijansko-jugoslovanski sporazum v Rimu je tej vrsti gospodarskega sodelovanja že dal uraden pečat. Ker so trgovinske zbornice v deželi po raznih posvetovanjih z industriji izrazile svojo pripravljenost, da pomagajo podjetjem pri delu za navezavo stikov industrijskega sodelovanja, ali bi nam lahko, g. predsednik, razložil, kakšen napredek je bil dosežen v tem pogledu. Kakšne so po vašem mnenju konkretne možnosti za sodelovanje med industrijskimi podjetji v Trstu in Sloveniji na gospodarski osnovi, ki bi bila vsem podjetjem v korist.

Odgovor: Med razpravami, do katerih je prišlo med trgovinskimi zbornicami v zadnjih mesecih, je prišla do izraza korist, da se poglobijo stiki italijansko-jugoslovanskega sodelovanja v industrijskem sektorju; poiskali naj bi oblike koprodukcije, ki so se v preteklosti v raznih primerih pokazale kot koristne za industrije obeh dežel.

Ta problem so načeli tudi že v usrednjem vidika na sestankih industrijskih, ki jih je organizirala Italijansko-jugoslovanska trgovinska zbornica v Milanu in Zagrebu. Ta je zbrala nekatere informacije, koristne podatke za zaključitev sporazuma za italijansko-jugoslovansko gospodarsko in tehnično sodelovanje, ki je bil podpisan meseca novembra v Rimu.

Ta sporazum lahko smatramo za uradno priznanje koristi za obe deželi, da se poiskajo novi blagovni sektorji in nove oblike za izvozno izmenjavo, ki je na strogo trgovinskem področju že dosegla visoko raven, in to upoštevajoč sedanjo strukturo obeh gospodarstev; lahko rečemo, da je ta sporazum zadovoljiv.

V ta širši okvir odnosov med obema državama je treba vključiti predlog Gospodarske zbornice za Slovenijo zbornicam dežele Furlanija — Julijska krajina, naj bi pospeševale dogovore med industrijami obmejnih področij.

Z integracijo proizvodnih postopkov bi lahko dvignili kvalitativno raven proizvodnih izdelkov, hkrati bi znižali proizvodne stroške. Tako bi zboljšali perspektive za olajšanje razpečevanja tega blaga ne samo na italijanskem ali jugoslovanskem trgu, ampak tudi na trgih tretjih držav.

Razume se, da mora takšno sodelovanje postati predmet ne

posrednih sporazumov med posameznimi industrijskimi podjetji z obeh strani. Takšno sodelovanje zahteva zbiranje podatkov tehnične narave in to o raznih industrijskih vejah, hkrati pa tudi globoko proučevanje proizvodnih stroškov, ki ga očitno lahko izvršijo samo neposredno prizadeta podjetja.

Tržaška trgovinska zbornica je opozorila industrijska podjetja preko njihovih združenj o možnosti, da navežejo stike sodelovanja z industrijami v Sloveniji. Predlog za sodelovanje, ki je vseboval konkretne pogoje nekega tukajšnjega operaterja, je bil poslan jugoslovanskim podjetjem, ki bi se lahko zanj zanimala. Lahko tudi povem, da so v teku predhodni stiki med industrijami na obmejnih področjih.

V tem pogledu naj poudarim, da je uresničevanje konkretnih sporazumov na podlagi danih možnosti za sodelovanje iz nujnih razlogov zaupano zasebnim pobudi italijanskih operaterjev in da bo Tržaška trgovinska zbornica vsekar, kar dala svojo pomoč v vsakem primeru, ko jo bodo zahtevali prizadeti, da bi lahko premagali morebitne težave, ki bi se pojavile med pogajanj, in to v pogledu carin kakor tudi gospodarskih predpisov o izmenjavi.

Pomembna gospodarska konferenca za oživiljenje Trsta

Agilni tržaški župan dr. Franzl je dal pobudo za sklicanje posebne gospodarske konferenice, ki naj bi proučila današnji dejanski gospodarski položaj Trsta, a hkrati tudi izdelala predloge na višje oblasti, kako naj bi tržaškemu gospodarstvu dal nov polet. Konferenca se začne jutri in bo trajala še v nedeljo 31. januarja. Pobuda je bila dana ob sodelovanju pokrajinskega sveta, tržaške trgovinske zbornice in univerze: predlogi gospodarske konferenice in zadevna poročila bodo izročeni ministrstvu za proračun in deželnemu odborniku za načrtovanje Cancianiju.

Osrednje poročilo na konferenci bo imel Francesco Forte, redni profesor financnih ved na univerzi v Turinu, ki se tudi sila, da se proučevanju razmer v Trstu in njegovi pristanišču. Tržaška občina je njegovo poročilo dostavila vsem organizacijam, ki bodo sodelovale na konferenci in tisku, da ga lahko proučijo še pred konferenco ter pripravijo svoje predloge. Profesor Forte je na podlagi dosedanjega razvoja tržaškega gospodarstva in posebnega geopolitičnega položaja Trsta izdelal razne predloge, katerih izvedba naj bi poživila tržaški gospodarski razvoj. O njegovih predlogih bomo nekaj spregovorili drugič.

Na konferenco sta bili povabljeni tudi dve naši strokovni organizaciji, in sicer Slovensko gospodarsko združenje in Kmečka zveza, ki bosta na njej iznesla nekaj svojih predlogov.

V Bosni in Hercegovini so obstajale svoj čas le ožkotne železniške proge. Naraščajoči gospodarski pomen te republike je že pred desetletji načel vprašanje, kako bi čim hitreje in smotno preuredili postopno vse proge na normalnotirni sešar. Iz tega razloga je bila najprej zgrajena povezava glavnega mesta Sarajeva z glavnim jugoslovanskim železniško mostom Beograd — Zagreb — Ljubljana po 257 km dolgi normalnotirni progi. Toda od Sarajeva na jug in na vzhod do danes še ni sprememba. Pač je nastala tudi normalnotirna zveza od Doboja na zahod do Banje Luke, na vzhod do Tuzle, od koder bo v nekaj letih zgrajena proga prek Zbornika do Valjeva in se bo tam stnila z važno progo BEOGRAD — BAR, ki je mestoma tudi že v delu. Tako nastaja postopno osnovni sestav normalnotirnih prog tudi v Bosni.

Promet v jugoslovanskih pristaniščih se je v preteklem desetletju 1954—1963 več kakor podvojil in marsikatero pristanišče se je izkazalo kot nezadostno. Strukturne spremembe v jugoslovanskem gospodarstvu so prinesle republiko Bosni in Hercegovini (BIH) znatno industrializacijo, ki seve terja ugodne prometne zveze na vse strani, v notranjost države in kajpada k najbližjemu obmorskemu pristanišču, sposobnemu za obsejnejši promet. BIH najbližja luka Dubrovnik za take smotre ni pripravna, zato je bila ustanovljena nova ob žiliva Neretve in Jadrana, v PLOČAH. Tamkajšnje pristanišče je sicer seje v izgradnji, možnosti za u-

Gospodarska konjunktura EGS lani in letos

Komisija pri Evropski gospodarski skupnosti ugotavlja, da v svojem najnovejšem poročilu za leto 1964, da se je skupni konjunkturi program od aprila 1964 razmeroma ugodno razvijal. Čeprav je proizvodnja hitreje napredovala kakor leta 1963, je bilo mogoče doseči večje gospodarsko ravnovesje kakor v prejšnjih letih.

Realni bruto socialni proizvod v državah EGS se je lani dvignil za 5 odst., v primerjavi z letom 1958 pa za 38 odst.; v tem času se je v Zahodnih ameriških državah dvignil za 28 odst., v Angliji pa za 21 odst. Naročila iz tujine so se lani v primeri s prejšnjim letom dvignila, domači trg pa je manj porabil. Izvoz iz držav EGS v dežele izven EGS se je dvignil po vrednosti za 9,5 po količini pa za 7 odst. Povečale so se tudi investicije, še posebno v gradbeništvu, ker je bilo vreme ugodnejše kakor leta 1963. V Italiji so investicije za opremo postale, v Franciji so bile investicije zasebne industrije tudi sicer; nasprotno, so v tem pogledu dosegli v Zahodni Nemčiji in na Nizozemskem večji napredek kakor leto poprej, ker je bila letina dobra, bilo možno povečati zaloge; napredovanje potrošnje je pričelo upadati. Dejanska zasebna poraba se je celotno dvignila za okoli 4,5 odst.

ZAPOSLENOST DELOVNE SILE

Celotno je bilo povpraševanje po delovni sili zadovoljivo, le v Italiji je zaposlenost popustila, niti v Franciji ni bilo povpraševanje po delovni sili tako živahno. Cene so se povprečno v državah EGS dvignile za 4 odst., torej manj kakor v prejšnjem letu (5 odst.). Težnja po dvigavanju je proti koncu tega leta pričela popuščati. Trovna med državami EGS se je po svoji vrednosti dvignila za 15 odst. (v letu 1963 za 17 odst.). Primanjkljaj v trgovinski bilanci EGS nasproti zunanjim državam se je lani dvignil na okoli 3 milijarde dolarjev, kar znaša približno toliko kakor prejšnje leto. V tretjem tro-mesečju se je jasno pokazala težnja za zboljšanje trgovinske bilance. Celotna plačilna bilanca za leto 1964 bi se utegnla zaključiti s prebitkom.

KAKSNO BO LETO 1965

Gospodarski razvoj v letu 1965 po vsej verjetnosti ne bo tako nagel, kakor se da sklepati že iz raznih znakov, ki so bili očitni v drugem polletju 1964. Povpraševanje iz tujine bo po vsej verjetnosti sicer, sicer bo posebej na področju gradbeništva. Investicije za opremo bodo ostale verjetno na dosedanjem nivoju, medtem ko bodo napredovale v Zah. Nemčiji, manjše spremembe so možne v Italiji in Franciji, popuščanje napovedujejo v Luksemburgu, Belgiji in še posebno na Nizozemskem. Računajo, da bo realna potrošnja v tem letu približno enaka lansk. Na notranjem trgu utegne ponudba popuščati še posebno v kmetijstvu in gradbeništvu. Tudi industrijska proizvodnja se bo počasneje razvijala kakor v letu 1964. Realni bruto socialni produkt se bo dvignil za okoli 4 odst. Pričakujejo popuščanje uvoza; primanjkljaj v trgovinski bilanci bo znašal približno toliko kot leta 1964.

V letošnjem letu ne bo še mogoče doseči ravnotežja pri

cenah, pa tudi ne pri stroških, čeprav je težnja v tej smeri precej očitna. V ta namen je potrebno odločno pobiranje inflacije.

LUKSEMBURG SE UPIRA

Ko pride do spojitve med Evropskim skupnim tržiščem in Evropsko skupnostjo za premožni preostali iz Luksemburga v Bruslju in deloma tudi likvidirala. Luksemburg bi tako zgubil lepe dohodka, ki jih ima ob 1000 nameščenecv te skupnosti. Komisija EGS ponuja Luksemburčanom v zameno ohranitev razsodišča in tajništvo evropskega parlamenta. Luksemburžani pa se s temi ponudbami niso zadovoljili.

Na vrsti so drugi kmetijski pridelki

Po sporazumu o cenah in trgovini s pšenico se zdaj kmetijski ministri držav EGS posvetujejo v Bruslju, kako bi uredili vprašanje cen in izmenjave nekaterih drugih kmetijskih pridelkov, kakor povrtnine, sadja, mleka in govejega mesa, nadalje organizacije trga s sladkorjem in mastjo. Francozi želijo, da bi ta vprašanja bila rešena do konca junija tega leta.

V Antverpen so se sestali finančni ministri, ki razpravljajo o denarni konjunkturi v državah EGS. Končno se bodo v začetku februarja sestali v Bruslju še zunanji ministri EGS, ki bodo razpravljali o raznih ustanov v državah Evropske skupnosti, kakor z Evropsko skupnostjo za premožni in jeklo ter Evratomom.

Tudi Ameriko mikajo veliki posli z ZSSR

Gospodarske koristi zmagujejo nad političnimi in ideološkimi pomisleki

Ameriški uradni krogi so se komaj navadili na to, da vsi zahodni trgovski in industrijski operaterji stremijo za čimvečjo trgovinsko blagovno izmenjavo. Ameriški listi na drugi strani ugotavljajo, da zahodne države ne prodajo Vzhodu samo blago, ampak cele tovarne, in se ponarjajo za dolgoročne kredite. Do prejšnjega tedna se je le Zahodna Evropa mesala v take zahodno-vzhodne kupčije, zdaj pa se vanje vmesala še severno-ameriška podjetja.

Zunanji minister Dean Rusk je sporočil, da sta bili sklenjeni dve pogodbi z Romunijo, ki jo opremljajo z najsodobnejšo industrijsko opremo. 1) «Firestone Fire & Rubber» bo dobavila Romunom popolno opremo za tovarno sintetičnega kavčuka v vrednosti 40 milijonov dolarjev. 2) «Petrolejska družba» «Universal Oil Products» bo dobavila petrolejem bogati romunski deželi najsodobnejšo rafinerijo v vrednosti 10 milijonov dolarjev. Skora, istocasno sta na tem še nadaljnji dve ameriški družbi, da skleneta doslej najobsejnejši sporazum med ZDA in Vzhodno Nemčijo. «Standard Oil» iz Ohia bo prisrskel vso dokumentacijo in potrebno opremo za gradnjo tovarne sintetičnih vlaken v Vzhodni Nemčiji, a gradila jo bo tudi ameriška družba, in sicer Lihwin Engineering iz Kansasa.

POGODEB ZAHOVA Z VZHODNO NEMČIJO

Sicer se za pogodbe z Vzhodno Nemčijo kljub njenemu berlinskemu zidu pogajanja vzkipljive latinske države na vse do hladnih socialističnih skandini.

navskih držav. Ulbrichtovi trgovinski pooblaščenici so podpisali zadnja dva meseca pogodbe s Francijo, Dansko in Italijo. Francija nekako dejansko stremi za tem, da bi prekosila Zahodno Nemčijo kot najmočnejši in socialistični državam. Kot je znano, je francoski finančni minister podpisal s Sovjetsko zvezo trgovinsko pogodbo za 700 milijonov dolarjev, ki predvideva kredite, tudi na 5 in več let. Prihodnji mesec se bo Francozi pogajali z Bolgari.

Najobsejnejša blagovna izmenjava med Vzhodom in Zahodom pa je blagovna dobava Zahodne Nemčije Vzhodni, ki je l. 1964 presegla 1 milijardo dolarjev. A pri vsej tej veliki izmenjavi pa se tarnajo zahodno-nemški podjetniki, češ kakšne posle bi šele lahko opravili, ako nam bi naša vlada dovolila opravljati posle na dolgoročne kredite, kakor to delajo drugi zahodni evropski trgovci. Veliki industrijski kapitali Zahodne Nemčije so zagnali vrisk, ko je nemška vlada sporočila, da bo šele prihodnji mesec ponovno proučila svoje stališče o podeljevanju kreditov na dolgi rok v trgovini z vzhodnimi državami.

Tudi Angleži so že pred nekaj časa odprli vrata dolgoročnim kreditom Vzhodu, saj so dali Cehom kar dvanaesletni rok, da plačajo dvoje tovarna za umetna gospodila. Še morda pomembnejši uspehi, ker nepriznava, pa so dosegli prav Angleži s Kitajsko, kateri so prodali dve brzi tovarni ladji za 7 milijonov dolarjev.

IZVOZ TUDI TEHNOLOŠKIH POSTOPKOV

Po pisanju ameriških gospodarskih listov so za komunistične države skoraj še bolj kot za blago zainteresirane na odkupovanju tehnoloških postopkov zahodnih industrijskih institutov in laboratorijev. Zahodni trgovci bi radi Vzhodu prodali še drugo vrsto dobrin, ki doslej še niso bile na nobenem seznamu izmenjave. Nekateri zahodni poslovni krogi so toliko neutekani, da se vdajajo upanju, da bi pri nenehnem zbliževanju med Vzhodom in Zahodom moglo priti celo do pravih investicij na vzhodnem območju. V visokih madžarskih poslovnih krogih že kroži vest, da bodo povabili Konrada Hiltona, da bi zgradil enega izmed svojih številnih hotelov še v Budimpešti. Verjetno, da je ta ideja še prezgodnja, toda res pa je, da se štiri vzhodne države pogajajo z znano družbo Pepsi-Cola za pripravljanje osvežilnih pijač. Vzhodne socialistične države so pripravljene kupiti licence od družbe Pepsi-Cola, a verjetno koketira družba Pepsi z idejo, da bi dobila delež v samih podjetjih na Vzhodu za vstetilenje pijač.

MILIJARDE ZA LJUDSKA STANOVANJA

Italijanski ministrski svet je odobril pet zakonskih osnutkov, ki jih je predložil minister za javna dela Mancini za okrepitev gradbene industrije. Za gradnjo ljudskih stanovanj bo država prispevala 45 milijard lir, za razna javna dela 17 milijard, 3 milijarde za integracijske prispevke posameznim občinam in 130 milijard lir za dveletno financiranje gradnje novih bolnišnic.

Johnsen je izjavil v svojem govoru ameriškemu narodu, da vlada proučuje, kako bi se vpejlala tesnejša trgovina s socialističnimi državami.

Cyrus Eaton, mlajši sin industrijaleca, ki se je zmerom zavzemal za trgovinske zveze Amerike z Vzhodom, je v Clevelandu ustanovil družbo «Tower International» za organiziranje in financiranje trgovinskih pogodb med ZDA in Vzhodom, ter se že dal registrirati kot prodajni zastopnik na Madžarskem.

Johnsen je izjavil v svojem govoru ameriškemu narodu, da vlada proučuje, kako bi se vpejlala tesnejša trgovina s socialističnimi državami.

Prav o Churchilliu pravijo, da ni bil politik velikih premišljenih in široko zasnovanih načrtov, temveč predvsem borec, ki je sproti in takoj stopil v boj. Se pred njegovo smrtjo je njegov najbližji sodelavec zapisal, da je prvi znak starosti opazil na njem, ko je kot ministrski predsednik neko odločitev odložil za naslednji dan; poprej se je namreč vselej takoj odločil, čeprav je bilo včasih potrebno spraviti pokonci vrsto ministrov.

Prav o Churchilliu pravijo, da ni bil politik velikih premišljenih in široko zasnovanih načrtov, temveč predvsem borec, ki je sproti in takoj stopil v boj. Se pred njegovo smrtjo je njegov najbližji sodelavec zapisal, da je prvi znak starosti opazil na njem, ko je kot ministrski predsednik neko odločitev odložil za naslednji dan; poprej se je namreč vselej takoj odločil, čeprav je bilo včasih potrebno spraviti pokonci vrsto ministrov.

Prav o Churchilliu pravijo, da ni bil politik velikih premišljenih in široko zasnovanih načrtov, temveč predvsem borec, ki je sproti in takoj stopil v boj. Se pred njegovo smrtjo je njegov najbližji sodelavec zapisal, da je prvi znak starosti opazil na njem, ko je kot ministrski predsednik neko odločitev odložil za naslednji dan; poprej se je namreč vselej takoj odločil, čeprav je bilo včasih potrebno spraviti pokonci vrsto ministrov.

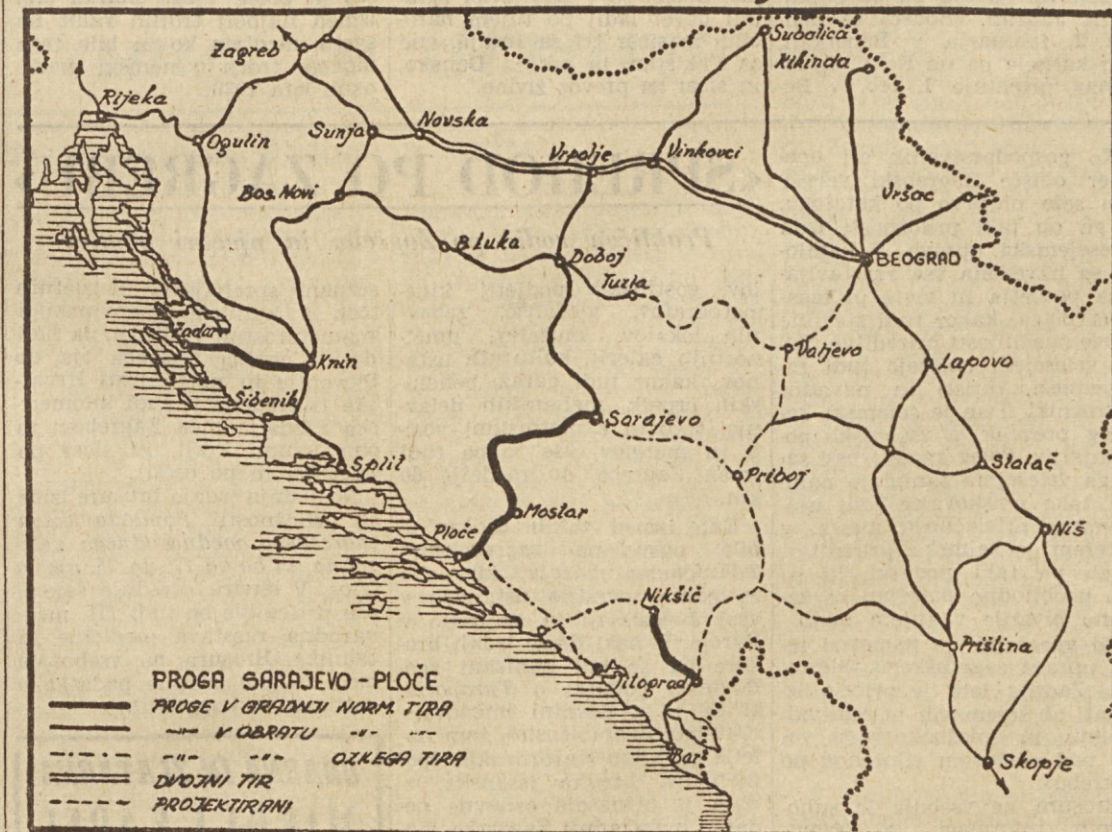
Prav o Churchilliu pravijo, da ni bil politik velikih premišljenih in široko zasnovanih načrtov, temveč predvsem borec, ki je sproti in takoj stopil v boj. Se pred njegovo smrtjo je njegov najbližji sodelavec zapisal, da je prvi znak starosti opazil na njem, ko je kot ministrski predsednik neko odločitev odložil za naslednji dan; poprej se je namreč vselej takoj odločil, čeprav je bilo včasih potrebno spraviti pokonci vrsto ministrov.

Prav o Churchilliu pravijo, da ni bil politik velikih premišljenih in široko zasnovanih načrtov, temveč predvsem borec, ki je sproti in takoj stopil v boj. Se pred njegovo smrtjo je njegov najbližji sodelavec zapisal, da je prvi znak starosti opazil na njem, ko je kot ministrski predsednik neko odločitev odložil za naslednji dan; poprej se je namreč vselej takoj odločil, čeprav je bilo včasih potrebno spraviti pokonci vrsto ministrov.

Prav o Churchilliu pravijo, da ni bil politik velikih premišljenih in široko zasnovanih načrtov, temveč predvsem borec, ki je sproti in takoj stopil v boj. Se pred njegovo smrtjo je njegov najbližji sodelavec zapisal, da je prvi znak starosti opazil na njem, ko je kot ministrski predsednik neko odločitev odložil za naslednji dan; poprej se je namreč vselej takoj odločil, čeprav je bilo včasih potrebno spraviti pokonci vrsto ministrov.

POVEZAVA NOTRANJOSTI Z NOVIMI PRISTANIŠČI

Železniška zveza Sarajevo-Ploče

stvaritev večjega obsega so podane in zato naraščajo postopno ne le obseg naprav, temveč tudi storitev. Razvoj pločenske luke ovira nezadostna prometna povezava

s središčem BIH in širšim zahtevam gospodarstva. Iz tega razloga morajo gospodarska podjetja pošiljati oziroma sprejemati velike množine tovarov po dolgih obvoznih progah iz

lističnimi deželami. Stvarnejši bližnji ukrepi ZDA bi bili naslednji: 1) Dovoliti prodajo ločenih ameriških proizvodov, ki spadajo sedaj pod embargo, kot npr. dobavljanje petroleja, mišnih tovarov in kompliciranih industrijskih strojev. 2) Dovoliti kredite do petih let. 3) Priznati znižanje carin tako, da bi bile tudi druge socialistične države in ne samo Poljska in Jugoslavija priznane kot države z največjo prednostjo.

Ameriški gospodarstveniki računajo, da bi na tak način v prihodnjih letih blagovna izmenjava s Sovjetsko zvezo narasla do 300 milijonov dolarjev.

nase mnenje

O mrtvih samo dobro

«De mortuis nil nisi bene», kar bi po naše pomenilo: O mrtvih govori ali piši samo dobro. Lepo je torej, da ob smrti Winston Churchillia na Angleškem in drugod po svetu govorijo in pišejo samo lepo, o njegovih izrednih vrlinah in talentih, pa tudi o velikih uspehih, ki jih je rajni dosegel kot politik in tudi kot pisec; štejejo ga namreč tudi med izvrstne časnike in v zgodovinarje.

Samo v Rusiji rajši molčijo in imajo seveda gotovo svoje vzroke za to. (Predobro je znan njegov strah pred nadlodo Sovjetske zveze v Evropi, njegovi pravi pravezi alarm in plat zvona, ki ga je zvonil na vsem Zahodu in zlasti v Ameriki, ko so po porazu Hitlerjeve vojske sovjetske čete vkorakale v Prago ter prodirale dalje proti Zahodu; znana je tudi njegova dojava, da bi se Sovjeti ne usidrati prebitu Sredozemskega morja in Jadrana.)

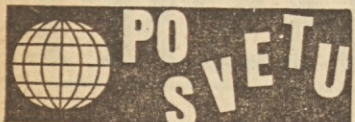
Spodobi se, da se tudi mi ravnamo po latinskem reku: O mrtvih samo dobro. Sicer smo nekaj nedobrega o njegovi politiki zapisali še nedavno, ob proslavi njegovega 90. rojstnega dne, ko smo morali ugotoviti, da bi se bil lahko izkazal nekoliko bolj velikičdomnega prav nasproti primorskim Slovincem, ki nismo med vojsko samo nestrno poslušali navodila londonskega radia: «Ruske, sabotirajte in pobijajte!», temveč smo jih tudi za dražjo ceno staka in jake ter krui izvrševali. Za angleško in Churchillovo politiko je po mnenju nastal nov položaj, on in njegovi nasledniki so lahko v svoji politiki nasproti primorskim Slovincem še posebno za časa vojaške uprave v Trstu lahko pozabili na geslo londonskega radia in na tiste, ki so se po njem ravnavali.

Sicer kaj bi samo tarnali! Prav v nelogični je moč angleške politike. Mar ni prav Churchillov somišljenik Baldwin ob vsaki priložnosti svoje politične učence svaril pred logiko v politiki? (Morda bi se bili te dni tudi naši Nabraženci boljše odrezali, ko bi ne bili gledali tako črno — in logično — v bodočnost in po tem črnem gledanju tudi logično sklepali in ravnavali!) Ne logike, ne velikih načrtov, ki se lahko spreminijo v pravi jekleni obroč ter oviro na delu, ne prenapljenih sklepov, temveč «See and wait!» Opazuj in čakaj — morda razvoj le prinese kaj novega, kaj boljšega, včasih tudi nepričakovane.

Prav o Churchilliu pravijo, da ni bil politik velikih premišljenih in široko zasnovanih načrtov, temveč predvsem borec, ki je sproti in takoj stopil v boj. Se pred njegovo smrtjo je njegov najbližji sodelavec zapisal, da je prvi znak starosti opazil na njem, ko je kot ministrski predsednik neko odločitev odložil za naslednji dan; poprej se je namreč vselej takoj odločil, čeprav je bilo včasih potrebno spraviti pokonci vrsto ministrov.

Prav o Churchilliu pravijo, da ni bil politik velikih premišljenih in široko zasnovanih načrtov, temveč predvsem borec, ki je sproti in takoj stopil v boj. Se pred njegovo smrtjo je njegov najbližji sodelavec zapisal, da je prvi znak starosti opazil na njem, ko je kot ministrski predsednik neko odločitev odložil za naslednji dan; poprej se je namreč vselej takoj odločil, čeprav je bilo včasih potrebno spraviti pokonci vrsto ministrov.

Prav o Churchilliu pravijo, da ni bil politik velikih premišljenih in široko zasnovanih načrtov, temveč predvsem borec, ki je sproti in takoj stopil v boj. Se pred njegovo smrtjo je njegov najbližji sodelavec zapisal, da je prvi znak starosti opazil na njem, ko je kot ministrski predsednik neko odločitev odložil za naslednji dan; poprej se je namreč

MEDNARODNA TRGOVINA

Dobre kupčije
na sejmu «Moda 1965»

V soboto zvečer so zaključili prvi sejem na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani v letu 1965, to je sejem «Moda 1965». Na sejmu so bili razstavljeni najrazličnejši izdelki konfekcije, modnih tkanin, trikotaje, usnja, usnjene galanterije itd. To je bil jubilejni sejem, na katerem je razstavljalo 134 podjetij. Obiskalo ga je okoli 65.000 ljudi. Veliko je bilo zanimanja tudi za modne revije. Po prvih podatkih je bilo na sejmu leto sklenjenih pogodb v vrednosti nad 21 milijard dinarjev, to je približno za 4 milijarde več kakor lani.

Izvozne cene
jugoslovanskega lesa

Jugoslovanski izvozniki so te dni izvršili manjše spremembe pri izvoznih cenah lesa, mehkega in trdega. Ta sprememba zadeva predvsem mehki les IV in III razreda, in sicer so bile cene IV razreda nekoliko nižje, III razreda pa nekoliko višje. Odpravljeno so bili računi za mehke les, vendar bo večji odjemalci deležni v zameno določenih ugodnosti pri cenah. Cena bukvin III razreda za neoparjene samice se nekoliko poveča, ostanejo pa v veljavi rabati, sicer bodo ti nekoliko nižji.

Do teh sprememb je prišlo ker računajo Jugoslovani, da bo tudi Romunija nekoliko zvišala cene svojemu lesu.

Lesna trgovina
čez Trst in Tržič

Trst in Tržič sta najvažnejši italijanski pristanišči za lesni promet. Skozi njiju je lanske leto Italija uvozila in izvozila po morju skupno 541.731 ton lesa. Značilno je, da se je lesni promet skozi Genovo lani zmanjšal, saj je dosegel 283.000 ton proti 389.400 ton v prejšnjem letu. To pripisujejo gospodarski krizi, predvsem pa zastoji v gradbeništvu in v pohištveni industriji. Sprito tega se je zlasti skrčil dovoz eksotičnega lesa.

Tržaška luka in pristanišče Portorosega v Tržiču se glede lesnega prometa tako rekoč dopolnjujeta. Skozi Trst namreč Italija pretežno izvažja rezan smolnat les v cenzorske dežele, dočim se vrši skozi Tržič v glavnem uvoz lesa za gradbeno ter pohištveno in druge industrije, kakor tudi za papirnice.

Čez tržaško Javno skladišče in čez lesno skladišče je šlo lani vsega 142.000 ton lesa, na eni strani uvoženih eksotov, a na drugi izvoženega rezanega lesa. V Tržiču pa so zabeležili rekordni dovoz skoro 400.000 ton lesa za papirnice in hlodovine ter 35.430 ton celuloze.

Na osnovi teh podatkov je jasno, da zavzema Trst prvo mesto med italijanskimi pristanišči glede izvoza rezanega lesa, Tržič pa glede uvoza. Zaradi tega je potrebno, da deželne oblasti čimprej poskrbijo za poptenciranje tržiske luke Portorosega in za okrepitev lesnega prometa čez Trst s poselnimi tarifnimi in drugimi olajšavami.

secev ječe, pa je iz Stuttgarta. Vmešana naj bi bila organizacija nemških studentov «Germania». Organizacija je imela namen izvajati atentate po vsej gornji Italiji.

● ZOPET NOVA VLADA V JUŽNEM VIETNAMU. Vrhovni poveljnik južnovietnamske vojske general Kan je izvršil v Sajgonu nov državni prevrat, in sicer popolnoma brez prelivanja krvi. Po radiu je dal razglasiti, da sta dosedanja predsednik republike in njegova vladna podpredsedstva Uong odstavljena. Proglas obtožuje prejšnjo vladu, da ni mogla navedi reda v državi. Demonstracije budistov so se vrstile dan za dnem. Prišlo je zopet do samomorov s lastnim zažiganjem: takšen samomor je izvršila tudi neka 17-letna budistinja. General Kan je v naglici sestavil «vojaški in civilni svet», ki naj bi začasno vladal. Pozneje imajo namen sestaviti redno demokratsko vladu. General Kan se je prej dogovarjal s predstavniki budističnih organizacij. Demonstracije budistov in studentov so prenehale. Zanimivo je, da je bil novi državni udar izvršen v odsotnosti ameriškega poslanika Maxwella Taylorja, ki je odpotoval na poizvedovanje v Tajlandijo in Laos. Med demonstracijami so poprej studentje zahtevali, naj Taylor odide iz Južnega Vietnama.

● GOLDWATER PRIZNAVA SVOJE NAPAKE. V Chicagu je na zasedanju vsedržavnega odbora republikanske stranke prevzel mesto predsedništva G. O.P. 57-letni Ray Bliss iz rok Goldwaterjevega pristaša Deana Burcha, čigar glavo so zahtevali Goldwaterjevi nasprotniki. Dean Burch je med volilno agitacijo za predsedniško mesto razpodeljal z volilnim skladiščem 18 milijonov dolarjev (čez 11 milijard lir), v katerega so prostovoljno prispevali člani stranke. Na sestanku v Chicagu je Goldwater, ki je pred zadnjih predsedniških volitev doživel strahovit poraz, izjavil, da bi rajši postal «kralj pušca», kakor bi vnovič kandidiral za predsednika ZDA.

Sovjetska zveza zadržuje
platino

Rafinerije so dvignile cene platine v New Yorku in Londonu, to se je zgodilo prvič v času enega leta. V New Yorku je cena poskočila za 10 dolarjev pri unci, in sicer na podlagi sporočila predsednika južnoafriškega rudnika «Platinum Mines» — Rustenburg, da je družba zvišala cene od 32 funtov sterlingov 2 šil. 6 peniljev na 35 funtov 15 šil. za unco.

Uradna cena platine na newyorkski borzi je zdaj 97 dolarjev za unco za nakupe na veliko in 100 dolarjev za manjše kupčije. Na prostem trgu pa je cena mnogo višja in znaša 137-140 dolarjev. Tako je tudi v Londonu cena na svobodnem trgu mnogo višja in se suka med 50 in 51 funtov sterlingov za unco. V New Yorku pripisujejo skok cene pomanjkanju platine, verjetno je, da se bo uradna cena kmalu približala ceni na prostem trgu.

Sovjetska zveza se, je v zadnjem času umaknila s trga ter ne dobavlja več te dragocene kovine. Treba je upoštevati, da so Rusi doslej dobavljali približno eno tretjino do eno navedeno na svetovni trg. Ta sovjetski umik pripisujejo velikim notranjim potrebam v Sovjetski zvezi, kjer se vedno bolj razvija petrolejska in kemična industrija, ki uporablja cedalje več platine.

Zapad se skuša zdaj zavzavati pred takšno sovjetsko trgovinsko politiko s tem, da bo družba Platinum Mines, kakor je izjavil njen predsednik, povečala zmogljivost svojih obratov za 40 odst. v primerjavi z letom 1964, medtem ko se je prvotno odločila samo za povečanje v razmerju 25 odst. Doseganja zmogljivosti je znasala 400.000 unci na leto.

AMERIŠKA SOJA ZA
SOVJETSKO ZVEZO

Ameriška vlada je dovolila nekemu domačemu operaterju, da proda Sovjetski zvezi semena soje v vrednosti 11 milijonov dolarjev. Trgovinsko ministrstvo, ki je najprej odobrilo prošnjo za izvoz ni sporočilo formalnosti s katerimi se bo izvršila transakcija, niti ni objavilo kdo je izvoznik.

pomorstvo

Velik promet v Genovi

Blagovni promet čez pristanišče v Genovi je v letu 1964 zopet napredoval. Pomorski promet je namreč dosegel 32.291.000 ton; od tega je bilo 27.898.000 ton izkrcanega blaga (leta 1963: 27.214.843), kar pomeni, da se je dovoz po morju povečal za 2,5 odst. Vkrancanega blaga (odvoza po morju) je bilo 4.393.000 ton (l. 1963: 4.119.757), to je 6,6 odst. več kakor prejšnje leto.

Železniški promet je znašal 4.150.112 ton, medtem ko je promet po cesti dosegel 4.360.000 ton blaga.

Potnikov promet je bil prepeljal 528.000, to je 1,1 odst. več kakor leta 1963. Z letali je bilo prepeljanih 213.282 (153.937 leta 1963) potnikov, blaga pa so letala prevozila 1.633.045 ton (1.087.434 leta 1963); pošte 255.630 (leta 1963: 37.993).

LADJE SPLOŠNE PLOVBE

Motorna ladja «Bied» je 22. januarja odplula iz Kazablance proti Dakarju, Abidjanu, Takoradiju, Temi in Lagonu. Ladja «Bohinj» je se zasedrila 21. jan. v Abidjanu, od koder je nadaljevala plovo proti Lomeju in Lagonu. «Dubrovnik» je 27. jan. zapustila Split name njena proti Reki. «Pohorje» je 23. jan. odpotovala iz Abidjana proti Takoradiju in Temi. «Zelengora» prispe danes, 29. jan. v Genovo, od tod pa bo odplula na Jadran. «Bovec» se zasedrila 2. februarja v Benetkah, dan kasneje pa na Reki. «Ljubljana» pripotuje 1. feb. v Benetke.

Ko gospodarstvenik ali operater obišče Zagrebški velesejem seže najprej po katalogu, ki ga ob taki priložnosti izda velesejemska uprava. V katalogu so navedena vsa razstavljena podjetja in vrste prikazane blaga, kakor tudi številne druge značilnosti prireditve. To, da velesejem obiščejo tudi razvedneži, turisti in navadni potrošniki. Tem je sejemski katalog prevelik, a vsebinsko pomanjkljiv. Poleg zanimivosti samega velesejma zanimajo namreč take obiskovalce tudi uskovnostne privlačnosti mesta, v katerem je sejemski prireditelj, sploh pa taki podatki, ki so jim neobhodno potrebni za časno bivanje v tujem mestu.

To vprašanje je pametno rešila uprava zagrebškega velesejma. Zadnja leta je pričela izdajati ob sejemskih prireditvah zanimiv in splošnokoristen vodič pod naslovom «Sprehod po Zagrebu».

Brošura ne vsebuje le suhoparnih informacij o sejmu, ampak tudi praktične podatke in navodila za turiste med njihovim bivanjem v Zagrebu. Tako n. pr. vsebuje naslove in navedbe značilnosti železniških in avtobusnih postaj, prtljagov, postajališč taksijev, hote-

Ze takoj spočetka se je pokazalo, da niso bančni in industrijski krogi naklonjeni laburistični vladi, ki jo vodi Harold Wilson. Laburisti so velekapitalu celo očitali, da namenoma prodaja funte šterlinge za dolarje in druge trdne valute, da bi omajal valuto in s tem tudi položaj vlade. Konservativni krogi so pač nasprotni raznim gospodarskim in socialnim prenosom — med temi napovedanemu podzavljanju jelekarske industrije — in še vedno upajo, da bi katerakoli večja gospodarska težava utegnila zrušiti laburistično vladu in s tem preprečiti izvajanje omejenih gospodarskih in socialnih prenosov.

V tej zvezi je zanimivo, kako je londonska borza vrednostnih papirjev reagirala na vest, da je bil zunanji ministar laburistični poslanec Gordon Walker poražen pri nadomestnih volitvah v Leytonu in da je torej zmagal njegov nasprotnik konservativcev. Ministar za tehnologijo Cousin je v volilnem okrožju Nuneatonu komaj prodril. Po objavi teh dveh vest, neugodnih za laburiste, so se tečaj vrednostnih papirjev na londonski borzi dvignili povprečno za 6 točki; tako so delnice jelekarskih podjetij pridobile po 3 šilinge, druge delnice zopet po en šiling, medtem ko se ni tečaj funta šterlinga znatno spremenil. Borza, ki je seveda pod vplivom kapitala, računa, da utegnejo podobni neuspehi laburistov prej ali slej dovesti do vladne krize. Ze tako znaša laburistična večina v parlamentu samo tri glasove. Prav zaradi takšnega položaja so vsi laburistični poslanci primorani, da se disciplinirano udeležujejo sej, ker bi sicer izostanek majhnega števila laburističnih poslancev utegnil spraviti vladu v zadrego.

NOVE OLAJŠAVE
ANGLEŠKIM IZVOZNIKOM

Po računih sodelavca londonskega lista «The Financial Times» bo na podlagi novega zakona, za katerega je vlada izdelala osnutek za pospeševanje izvoza, okoli 80 milijonov funtov šterlingov na leto vrnjenih izvoznikom v tej ali drugi obliki. To je 10 milijonov funtov šterlingov več, kakor je predvideval prvotni zakonski osnutek, ki sta ga napovedala meseca oktobra ministar za gospodarske zadeve

Mimo Kremiitovcev so najpomembnejši industrijski objekti v Stari Zagori (kemični kombinat), petrolejska rafinerija v Burgasu na Črnem morju, istomast petrolejski kombinat, dalje veriga termoelektrarn, razne tovarne za celulozo in druge kemične izdelke. Črnomoška bolgarska obala meri 384 km; leta 1964 je sprejela 240.000 tujih gostov, kar je prineslo Bolgariji 26 milijonov dolarjev tuje valute.

George Brown in finančni minister James Callaghan. Največ bi po novem zakonu pridobili izvozniki električnih strojev in avtomobilov. Ako uspejo ohraniti izvoz na ravni iz lanskega leta, jim bo povrnjenih okoli 5 milijonov funtov šterlingov. Na isti osnovi bi izvozniki jelekarske pločevine pridobili 3 milijone funtov šterlingov, izvozniki kmetijskih strojev 2,25 milijona in izvozniki whiskeyja okoli 1 milijon funtov šterlingov.

Vzpom bolgarske
industrije

Bolgarija je zgradila v zadnjih letih stotine industrijskih obratov. Največji industrijski kombinat nove Bolgarije je velikanski jelekarski kombinat Kremiitovci, 15 km od Sofije. Nekaj let ga je gradilo 23.000 delavcev. Leta 1968 bodo Kremiitovci proizvajali milijon ton valjane pločevine, kasneje se bo proizvodnja dvignila na 3 milijone ton jelekarskih izdelkov.

V letu 1963 je Bolgarija investirala v industrijo 27 odst. svojega narodnega dohodka, kar je silno visoka investicijska kvota. V bližini Kremiitovcev so odkrili velika nahajališča železne rude — okoli 250 milijonov ton železne rude. Nekateri člani so precej skeptični glede tolikšne bolgarske vneme za industrijske investicije. Medtem ko se pojavila določena nesoglasja med Rusi in Romuni glede velikih investicij v romunsko metalurgično industrijo, so pa Bolgari dobili velika sredstva prav za svojo kovinsko industrijo. Po vojni so prejeli Bolgari od Sovjetske zveze 1,7 milijarde rubljev za industrijske investicije, to je dobro četrtino vseh povojnih bolgarskih investicij. Skoro vse plavžarske naprave, kemično industrijo in barvno metalurgijo ter energetske objekte so zgradili s sovjetsko pomočjo. Zdad je Bolgarija sredi največjih industrijskih gradenj, je že dosegla sedemnajstkrat večjo industrijo, kot je imela pred vojno in še kar naprej gradi novo industrijo.

OB ZVISANJU DISKONTA V ZAHODNI NEMČIJI. Obrestna mera v Zahodni Nemčiji je bila povišana od 3 na 3,5 odst. Predsednik Zvezne banke Blessing je pripomnil, da to pomeni, da bo zvezna banka pač po manj ugodnih pogojih podeljevala bankam kredite. Ze prej so finančne oblasti izdale odlok, ki zahteva od bank višjo rezervno, na drugi strani je pričel priliv kapitala iz tuje populacije, tako da je bila plačilna bilanca izravnana. Zaradi posušanja priliva iz tuje so se nemške banke v zadnjem času bolj pogosto obračale na Zvezno banko. Predsednik Blessing je v svojem predavanju na berlinski borzi še izjavil, da ne verjame, da se bo zaradi zvišanja obrestne mere povečal priliv denarja iz tuje. Blessing je polemiziral nadalje z bivšim predsednikom Reichsbanke Schachtom, ki je govoril v nekem svojem predavanju o tretji inflaciji. Blessing je dejal, da so cene v Zahodni Nemčiji razmeroma ustajene in da se v petnajstih letih niso relativno nič bolj dvignile kakor v prvih petnajstih letih po prvi svetovni vojni. «Tretja inflacija» je po vsem tem samo strahilo, saj je poleg vsega marka ena izmed najbolj trdnih valut na svetu, medtem ko ni bilo tega močnega trditvi o nemški marki okoli leta 1930.

LADJE IZ KRALJEVICE
ZA INDIJO

V brodogradilištu v Kraljevici bodo zgradili tri potniške ladje za indijsko družbo «Chowgule Steam Ship Ltd.». Nosilnost vsake ladje bo znašala 1180 ton; vsaka ladja bo imela kabine za 30 potnikov. Ladje bodo opremljene za izključno jugoslovanski izvoz iz Indije. «Dubrovnik» bo zgradila ladijske stroje, «Rade Končar», ostalo opremo tovarna «Vulkan» z Reke, vijake tovarna «Rikard Benčič» in radijske naprave «Elektroindustrija». Dosej so v Kraljevici zgradili devet ladij po tujem naročilu, in sicer tri za Indijo, eno za Pakistan, in pet za Dansko, in sicer za prevoz živine.

«SPREHOD PO ZAGREBU»

Praktičen vodič po Zagrebu in njegovi okolici

lov, gostinskih podjetij, kinematograf, gledališč, zabavnih lokalov, muzejev, umetnostnih galerij, kulturnih ustanov, kakor tudi garaž, bencinskih črpalk, mehaniških delavnic, trgovin z motornimi vozili in motelov, vse to pa tudi izven Zagreba do razdalje 60 km.

Ena izmed takih brošur je bila posvečena zagrebškemu Tehničnemu muzeju, ki velja za edino tovrstno ustanovo v vsej Jugoslaviji in za osmo v Evropi. V neki drugi izdaji brošure pa so bili nanižani zgodovinski podatki o Turopolju, ki se je v davni imenovala «Campus Zagrabensis», tam našli na vrsto starorimskih spomenikov. Lanska jezenska izdaja je prinašala osnovne podatke o izgradnji Zagorske magistrale in je služila zlasti avtomobilistom kot vodič v Hrvatsko zagorje, kjer je rojstni kraj maršala Titusa.

Vsaka brošura je nadalje opremljena s preglednim turističnim zemljevidom z podrobnimi

Huda kriza v francoski tekstilni industriji

Malokatero leto so si trgovci tako prizadevali, da bi čimprej razpečali tkanine, med temi zlasti bombažne, kakor letos. Dovolj je, da se v tem pogledu malo ozremo samo po tržaških trgovinah. Blago očitno ne gre več tako v prodajo kakor prejšnja leta. Ze pred božičnimi prazniki je marsikatera tekstilna tovarna v Italiji napovedala svojim delavcem podaljšanje praznikov ali skrčenje delovnega tedna, ker ni bilo dovolj naročil. Tudi v naših krajih, kakor npr. tekstilne tovarne v Podgori in v Ronkah ne vedo kam bi s svojimi proizvodi pa tudi z delavci in delavkami, ki jim zaradi pomanjkanja naročil ne morejo zagotoviti dela.

V FRANCIJI
SE SLABSI POLOZAJ

Po zadnjih poročilih se je položaj tekstilnih tovarn zlasti na Francoskem močno poslabšal. Francoski tisk se obirno bavi s tem vprašanjem. Tako je npr. «Le Monde» poslal svoje sodelavce v industrijske kraje na severu in na vzhodu, kjer je še posebno razvita tekstilna industrija, da bi poizvedovali o njenem položaju. Njihova poročila niso prav nič razveseljiva.

Francoska tekstilna industrija je morala preživeti že več podobnih kriz, tako npr. za časa korejske vojne, potem zara-

di vojn v Indokini in v Alžiriji. Cezmorski trgi so se ji nenadoma zaprli. Vse kaže, da so sedanje težave še huje. Industrija ne more modernizirati svojih obratov, kakor to zahteva čas, ker so težave z nabavo kreditov cedalje večje. Ako hoče konkurirati tuji industriji, mora postopoma uvajati vse nove postopke; seveda uvajanje modernjših strojev navadno prizadene delavstvo. Tako npr. poročajo iz krajev izpod Vozov (v vzhodni Franciji), da danes proizvajata tam tekstilna industrija prav tolikšne količine blaga, kakor leta 1950, čeprav je v njenih obratih namenešenih 30 odst. manj delavcev.

Iz Alzacije in Lorene poroča dopisnik pariškega «Le Monde», da je danes tam v tekstilni industriji zaposlenih okoli 45.000 delavcev, medtem ko jih je bilo leta 1950 še 70.000. V marsikaterem obratu so morali delovni teden močno skrajšati, v nekaterih od 48 na 40 ali celo na 32 ur. To pomeni seveda hud udarec za delavstvo in njihove družine.

V mnogih primerih si industrija pomaga s spajanjem podjetij. Vse kaže, da bodo morala zginiti, zlasti manjša podjetja, ki so posejana po deželi. Od leta 1950 je v Alzaciji in Loreni nehalo obratovati 150 tekstilnih tovarn. Lani so v Mulhouseu

precenili, da bodo morali v kratkem zapreti 17 tovarn.

PRIZADETE BODO TUDI
TOVARNE ČEVLJEV?

Kriza v tekstilnih tovarnah in v konfekciji utegne v manjši meri zajeti tudi tovarne čevljev. Dopisnik iz Choleta je mnenja, da bo v tistih krajih okoli 120 manjših tovarn, ki se bavijo z izdelovanjem čevljev, tkanin in oblek, moralo v najkrajšem času likvidirati.

PREMILA ZIMA

Te dni je finančni minister Giscard d'Estaing v prisotnosti drugih ministrov sprejel predstavnike francoske tekstilne industrije, ki so mu obrazložili kritični položaj industrijskih obratov. Marca lanskega leta je bila proizvodnja tkanin še za 11,8 odst. večja kakor leta 1963, novembra 1964 pa je nazadovala za 8,3 odst. v primeri z novembrom 1963.

Letos je tekstilna industrija toliko bolj prizadeta zaradi razmeroma male zime. Povpraševanje po toplem perilu in obleki je torej nazadovalo. Tako se je zgodilo prav nasprotno od lanske zime, ko je bila ostrer ter je pripomogla k temu, da so skoraj posle zaloge toplega perila in toplih oblek.

VELEBLAGOVNICA

coin
TRST - KORZO ITALIA

BELLI
SEJEM

10% popusta na označeno ceno

Za časa belega sejma vam nudimo vse najnovejše za udobno bivanje. To je sejem novih idej, velika izbira hišnega perila za mizo, posteljo, kuhinjo, kopalnico in osebne perila. Med tisoči razlogov, ki vas vabijo, da si ogledate to veliko razstavo, je tudi ta, da vam dajemo 10-odstotni popust na cene, ki so že tako znižane

MOBILI MADALOSSO

TRST - TRIESTE, ulica XXX Ottobre vogal ul. Torrecianca, telef. 35-740

blarine
permallex
Pohištva dnevne sobe oprema za urade - vozički - posteljice
Razstave: Ul. Valdirivo, 29 Ul. F. Filzi 7

BCKB

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
S.P.A. - D.D.

TRŽAŠKA KREDITNA BANKA
GLAVNICA LIR 600.000.000 - VPLAČANIH LIR 180.000.000

TRST - ULICA FABIO FILZI ŠT. 10
TELEFON ŠT. 38-101, 8-045 BRZJOVNI NASLOV BANKRED

S POLITIČNEGA OBZORJA

Sestanek z organizacijama Slovencev v Italiji in Italijanov v Jugoslaviji

V nedeljo dopoldne je bil v Trstu na sedežu Slovenske kulturno gospodarske zveze prvi sestanek izvršnih odborov Unije Italijanov za Istro in Reko in Slovenske kulturno gospodarske zveze. V imenu obeh organizacij je sestanek začel predsednik SKGZ Boris Race, ki je pozdravil številne goste. Med njimi so bili: italijanski konzul v Kopru dr. Amadeo Cerchione, jugoslovanski konzul v Trstu dr. Jože Gačnik, predsednik društva "Pravniku" dr. France Tončič, pokrajinska svetovalka Jelka Grbec, ravnatelj Ljudske knjižnice dr. Stelio Crise, občinski svetovalec iz Gorice dr. Nereo Battello, predstavnik PSI Eugenio Laurenti in Nino Gregori, deželni svetovalec iz delniškega tajnika KPI Sili-vano Bacicchi, deželni tajnik PSDI Giorgio Cesare, deželni svetovalec dr. Jože Škerk, predstavnik PSIUP prof. Fausto Monfalcon, občinski svetovalec Vito Jercoc, svetovalec za slovenske šole prof. Stanko Mihe-lič in drugi.

V poročilih izvršnih odborov, ki sta ju podala predsednika prof. Antonio Borme in Boris Race, se predvsem poudirja nujnost enakega ravnanja s celotno manjšino ne glede na katero področje prebivajo njeni člani. To v praksi pomeni, kadar vladi prejemata obveznosti do enega dela manjšine (kot je bil to primer v londonskem sporazumu priloženih dokumentov), morata na lastno pobudo raztegniti te ugodnosti na vso manjšino. (Tako naj bi Sloven- ci v gorški in videmski pokra-jini uživali iste pravice kakor Slovenci na Tržaškem.)

Predsednika sta nato podrobno obravnavala razna vprašanja, ki zanimata manjšino in sta ori-sala njen položaj ter perspekti-ve razvoja, za kar pa je treba uresničiti več pogojev. Gre za položaj manjšine v odnosu do drugega prebivalstva v vsako-dnevni stiki, za odnos uprave-nega aparata in političnih sil v deželi, kjer manjšina prebiva in za vlogo manjšine pri de-lu za izboljšanje odnosov med obema sosednjima državama. Iz-boljšanje odnosov med obema državama prav gotovo pospe-ša napredek manjšine, vendar pa imata obe vladi dolžnost do manjšine in jih morata izpolni-ti ne glede na recipročnost v sosednjih državah. Obseg do-lžnosti neke vlade do manjšine torej ne sme zavistiti od obsega ukrepov sosednje države.

Poročili predsednikov sta bi-li dostavljena tiskju in prisot-nim v italijanskem in sloven-skem jeziku.

Popoldne je bila na sedežu Slovenskega dijaškega doma razprava o obeh poročilih ter so bili odobreni zaključki, ka-terih osnutek sta predložila na dopoldanskem zasedanju pod-predsednika obeh organizacij Anolinio Abram in dr. Peter Sencin.

Zaključki sestanka bodo do-stavljeni obema vladama, obla-tem, političnim organizacijam in raznim ustanovam področij, kjer živi manjšini.

Kako naj se uresničijo pravice narodnostnih skupin

Iz zaključkov, ki so bili spre-jeti na sestanku med predstav-niki obeh narodnostnih skupin, žal lahko objavimo zaradi po-manjkanja prostora samo o-snovne misli:

Sodobna država je dolžna za-ščititi jezik, kulturo in posebnosti svojih narodnostnih sku-pin ne glede na njihovo kultur-no raven in zavest. Država naj se zaveda, da manjšine lahko prispevajo k zblizjevanju med narodi ter naj jih podpira. De-lo in sklepi komisije devetnaj-stih za Južni Tirol in dololočila statutih občin Kopra, Rovinja, Izole in Pirana dokazujejo, ko-likšen napor zahteva izvajanje nacel za zaščito manjšin. Manjšina se ne sme izolirati od stvar-nosti, temveč hočeča italijan-ska manjšina v Jugoslaviji in slovenska v Italiji pripomoči k reševanju splošnih vprašanj v državi.

Činosti med sosednjima drža-vama ne smejo vplivati na ravna-nje držav z narodnostnimi sku-pinami, čeprav je gotovo, da dobro sosedstvo ugodno vpliva na pravilno ravnanje z manjši-nami. Obe manjšini delujeta za poglabitev zaupanja med sosa-dnjima državama. Manjšine črpa moralne moči tudi iz svoje-ga matičnega naroda; ta mora skrbeti za ohranitev živega je-dra svoje manjšine v drugi drž-avi. Pospeševati je treba stike manjšine z matičnim narodom. Napredek matičnega naroda bo manjšini v posebno moralno pomoč.

Obe zvezi se zavzemata za na-daljnje olajšanje prehoda jugo-slovansko-italijanske meje in za razširitev obmejnega področja, podaljšanje bivanja, uvedbo ne-omejenega števila prehodov.

Obe manjšinski organizaciji odobljata stališče recipročnosti v ravnanju z manjšinami. Ital-janska narodnostna skupina je v Jugoslaviji zaščiten z zvezi-nimi in republičnimi ustavnimi določbami, zakoni in občinskimi statuti. Na manjšinskih področ-jih sta oba jezika enakovredna in dvojezičnost je izpeljana v vseh podrobnostih. Učenje obeh jezikov je obvezno za oba na-roda. Sprito uživanje vseh prav-ic italijanske narodnostne sku-pine pravzaprav preneha ta biti manjšina. Vsekakor je treba u-vesti dvojezičnost v vseh obča-nih, kjer prebivajo Italijani.

Kljub dolocilom italijanske u-stave in deželnega statuta ter v nasprotju s položajem nem-ške in francoske manjšine v Ita-liji (v Dolini Aosta), niso bili — razen šolskega zakona — u-veljavljeni zakoni za zaščito slo-venske narodnostne skupine, a v videmski pokrajini ni zagot-ovljen Slovincem niti pouk v osnovnih šolah v njihovem je-ziku. Spomenice o soglasju (londonski sporazum) italijan-ski parlament še ni ratificiral; določbe Posebnega statuta o manjšinah bi bilo treba uve-ljaviti tudi v gorški in videm-ski pokrajini. Rimski parla-ment naj končno razveljavi ostanke fašistične zakonodaje in z zakonom zagotovi uporabo slovenskega jezika v odnosih s predstavniki političnih upra-vnih in sodnih oblasti ter amo-gi pravico predstaviteljstva v javnih uradih in ustanovah, v sodstvu in upravnih komisijah.

Vsi pripadniki manjšin s te in one strani meje naj uživajo enake pravice, uživanje enakih pravic naj bo zagotovljeno pri-padnikom manjšin v vseh u-pravnih enotah (pokrajinah, v Italiji: na Tržaškem ter v goriški in videmski pokrajini). Pri-padnikom narodnostnih skupin je treba zagotoviti izobraževa-nje v materinem jeziku v šolah vseh stopenj in vrst. V Jugo-slaviji je treba izpolniti pouk na nekaterih šolah, v Italiji pa v videmski pokrajini uvesti vsaj minimalen šolski program ter Slovincem na Tržaškem in Go-riškem zagotoviti strokovne šole in strokovno izobrazbo. *Diplome dosežene v srednjih in visokih šolah* v Italiji in Jugoslaviji naj se vzajemno priznajo. Kulturno dejavnost manjšin naj državi podpreta. *Italijanska Dra-ma na Reki* je lani prejela 35 milijonov dinarjev državne pod-pore, italijanski kulturni krož-ki pa 20 milijonov, za zalaganje knjig ter listov in revij je bilo danih 200 milijonov dinarjev. Razen malenkostnih podpor ne-katerim organizacijam npr kul-turne slovenske organizacije v Italiji prejele ničesar; šele lani je bilo Slovensko gledališče v Trstu priznано kot »primarni ansambel«, kar mu daje pravico do državne podpore.

Pripadnikom narodnostnih skupin naj se prizna pravica, da svojim otrokom dajejo ime-na po lastnem izboru. Samo na Tržaškem se staršem priznava ta pravica. V Italiji je treba omogočiti pisanje imen in pri-tnikov v slovenski pisavi in ola-jšati vračanje v prvotno sloven-sko obliko nasilno spremenjenih primkov; z druge strani je treba onemogočiti, da v Jugo-slaviji posamezni funkcionarji vpisujejo imena in priimke Ita-lijanov svojevolično. *Poimenova-nje krajev* naj se vrši tudi v jeziku manjšine. Upravičena je zahteva Slovincem v Italiji, da preneha naseljevanje z name-nom, da se umetno izpremeni etnični sestav področja. Onemo-gočiti je treba samovoljno neod-govornih uradnikov nasproti pripadnikom narodnih manjšin.

NOV OBČINSKI ODBOR V NABREŽINJ. Med predstavniki Slovenske skupnosti, Kršćansko demokracijo in socialisti je končno prišlo do sporazuma

Letos pravzaprav še nismo imeli pravega mraza v Trstu. V samem mestu se živo srebro toplomera še ni spustilo pod ničlo, a v okolici, zlasti na Kraški planoti je zdrknil le nekaj stopinj niže. Ljudje ugi-bajo, kaj naj to pomeni. Eni prav modro prerokujejo, da bo mraz pritisnil v februarju in celo še v marcu, drugi pa, da bo toplota sicer gotovo še popustila, a le za kratek čas. No, medtem pa se gospodinjice ne vda-jajo praznemu govorjenju, ampak pridno zalagajo kleti in shram-be s kurivom. V splošnem ni-majo Tržančani navade, da bi si že pred zimo napravili velike zaloge kuriva pred nastopom pravega mraza, navadno čaka-jo zadnji trenutke in šele, ko pri-tisne hud mróz skodijo k drvar-ju ali k trgovcu po vrste, pre-mog, koks in druge vrste kur-iva. Letos ni mnogo gručate, saj pravijo trgovci, da še niso do-segle njihove kupčije viske, ven-dar kaže, da so letos ljudje ne-koliko oprezniji kakor v pre-teklosti, kraški zimi pač ne gre preveč zaupati.

Poglejmo, kakšne so danes ce-ne kurivu na Tržaškem. V bi-stvu razlikujemo cene glede na mesto in na njegovo okolico. V mestu so namreč v glavnem ce-ne nekaj višje kot v okolici. Lastnik enega najvažnejših podjetij, ki prodaja kurivo, nam je pojasnil, da se zaradi dosežane mile cene kuriva še niso spremenile v primeri

glede sestave občinskega odo-bra v Nabrežini. V odboru bodo predstavniki Kršćanske demo-kracije in Slovenske skupnosti, medtem ko ga bodo socialisti samo podpirali. Zupan bo Drago Legiša, ki je bil pri zadnjih pokrajinskih volitvah izvoljen tudi v pokrajinski svet. Pred-stavniki Slovenske skupnosti bo župan dve leti in pol, torej po-lovico mandata dobe občinske-ga sveta, ki traja pet let. Čez dve leti in pol — tako so pre-dlagali socialisti — se predstav-niki političnih skupin zopet se-stanejo in proučijo položaj. Gle-de županskega mesta se pred-stavniki Slovenske skupnosti in Kršćanske demokracije dolgo niso mogli sporazumeti, ker sta se obe politični skupini poto-govale za župansko mesto. Konč-ni je uspelo posredovanje so-cialistov, češ naj se sporazume-jo samo za polovico mandata do-be. Prvotno je bilo Slovenski skupnosti obljubljeno, tako so pisali listi, mesto odbornika v pokrajinskem odboru, vendar ji Kršćanska demokracija ni od-stopila tega mesta, češ da ima Slovenska skupnost že župana v Nabrežini. Med kršćanskimi demokrati se sporazumijo s Slo-vensko listo upa desno krogi in to zlasti bivši župan inž. Bar-toli in bivši predsednik pokra-jinskega odbora Delise. Bartoli je rajši za sodelovanje z libe-ralci. ***

D. LOVRIHA ZOPET ŽUPAN V DOLINI. V ponedeljek je bil izvoljen nov občinski odbor v Dolini na podlagi izida zadnjih občinskih volitev v novembu. Za župana so zopet izvolili komu-nista Dušana Lovriha, ki je bil izvoljen na občinski enotni listi. Nov občinski odbor je bil sestavljen na podlagi sporazu-ma med komunisti, oziroma ob-činsko enotno listo in socialisti. V njem so poleg župana: socia-list Marino Bandi (podžupan), Just Klun v imenu občinske e-notne liste, socialist Josip Lo-vriha ter namestnika Drago Slavec in Milan Kuret oba z občinske enotne liste. V občinskem svetu je 5 svetovalec Slovenske skupnosti, ki so skupno s kršćanskim demokra-tom (Italijanom) oddali pri vo-litvi bele glasovnice. Zdej so morali na sestanku občinskega sveta prvi uporabiti tolmäca, ker so v njem tudi 3 Italijani, pristaji Kršćanske demokracije, ki ne znajo slovensko. Po iz-letih občinskega odbora je pri-šlo do prvih prask med komu-nisti in pristaji Slovenske skup-nosti. Ti so očitali občinski e-notni listi, da jih ni povabila na pogajanje za sodelovanje v no-vem odboru. Zupan Lovriha je pojasnil, da ni tega storil, ker je bil prepričan, da bi Sloven-ska lista odbila povabilo; saj se ni hotela v Nabrežini pogajati z enotno listo za sodelovanje s komunisti.

KORISTEN DIALOG MED GORICAMA. Predsednik občins-ke skupščine v Novi Gorici Jozko Stružel in zvezni poslanec Milan Vizintin sta minuli teden obiskala Gorico. Spreje-la sta ju gorški zupan dr. Gallarotti in predsednik goriš-ke pokrajine dr. Chientaroli. Razgovorjalo so se o novih po-budah in predlogih za nadaljnji razvoj sodelovanja med obema mestoma.

ROMUNSKI GOSPODAR-STVENIKI OBIŠČEJO TRST. V začetku februarja bo posebno odposlanstvo romunskih gos-podarstvenikov obiskalo pod vo-dstvom novega ministra za trgo-vino in industrijo Petrija raz-vešne industrijske obrate v številnih italijanskih mestih. Pri tem se bo ustavilo nekaj dni tudi v našem mestu. Ogle-dalo si bo tukajšnje industrijs-ke naprave in se sestalo s trža-skimi gospodarstveniki.

Premila zima za drvarje

Cena drv, premoga, koka in nafte

z lanskimi cenami ob tem ča-su. Še zlasti drva so ostala pri visoki ceni, ki jo je dosegla med-lansko hudo zimo, in sicer pri 1.850 lirah za stot dostavljen na dom. Na Opčinah stane stot ka-dih drv 1.750 lir, torej 100 lir manj. V Trstu prodajajo pred-vsem uvožena jugoslovanska bu-kova drva, v znatno manjši me-ri pa še češkoslovanska, a le ma-lo romunskih. Češkoslovanska in romunska bukova drva odhaja-jo pretežno v notranjost Itali-je, in sicer prva čez Pontebio, a druga po navadi po železnici čez Opčine. Tržaškim operater-jem najbolj kaže kupovati jugo-slovanska drva, četudi so se v zadnjem času podražila za o-krog 500 lir pri toni. Drva uporabljajo Tržančani za kurjavo čedalje manj. Z njimi misli starih peči z novimi na kerozen ali na nafto. Gredo pa lepo v promet smrekove trske za netenje peči pri central-ni kurjavi na koks. Zložene so v kolobarje, vsak kolobar pa te stane 300 do 350 lir. Precej je še razširjena upora-ba navadnega premoga, koka in briketov iz antracita (matto-nelle), dočim je povpraševanje

Slovensko gospodarsko združenje

PORAVNAJTE TAKSO ZA HLADILNIKE!

Tajništvo Slovenskega gos-podarskega združenja poziva svo-je člane, naj do 31. januarja pla-čajo takso za hladilnike. V na-sprotnem primeru bodo podvr-ženi denarni kazni.

SPOROČILO BOLNISKE BLAGAJNE TRGOVCEM

Bolnika blagajna za trgovce tržaške pokrajine (Ul. F. Filzi 17) najavlja, da so na davčnih »kartelah«, ki jih pravkar raz-deljuje tržaški interjevalni urad, navedeni prispevki za bolniško zavarovanje za leto 1965. Po sklepu skupščine dne 29. okt. 1964 znaša prispevek št. 529 za specialistično, bolniško in po-radniško oskrbo 13.000 lir na leto na osebo za prvi razred in 22.200 lir za drugi razred. Bolniška blagajna za trgovce je prišla z razpošiljati posebno okrožnico glede splošne zdrav-stvene oskrbe.

KRONIKA

OBVESTILO UPOKOJENCEM INPS

Glede na zakonski odlok št. 1335 od 23. dec. 1964 bo glavno ravnanstveno zavoda za social-no skrbstvo INPS izplačalo izre-den obrok enomesečne pokojni-ne vsem upokojemcem. Poštni uradi bodo izplačali pokojnino preživelim svojem upokojen-cem (kategorija SO) 30. januar-ja in 1. 2. ter 3. februarja. Blaga-jna osrednje pošte (urad za de-narne nakaznice in nalozbe) pa bo izplačevala pokojnine ta-kole: 30. januarja tistim, kate-rih priimki se začnejo na E, K, F, G, H, I, J in K, 2. februarja za E, K, L, M, N, O in P, 3. februarja za E, K, L, M, N, O in P, 4. februarja za E, K, L, M, N, O in P, 5. februarja za E, K, L, M, N, O in P, 6. februarja za E, K, L, M, N, O in P, 7. februarja za E, K, L, M, N, O in P, 8. februarja za E, K, L, M, N, O in P, 9. februarja za E, K, L, M, N, O in P, 10. februarja za E, K, L, M, N, O in P, 11. februarja za E, K, L, M, N, O in P, 12. februarja za E, K, L, M, N, O in P, 13. februarja za E, K, L, M, N, O in P, 14. februarja za E, K, L, M, N, O in P, 15. februarja za E, K, L, M, N, O in P, 16. februarja za E, K, L, M, N, O in P, 17. februarja za E, K, L, M, N, O in P, 18. februarja za E, K, L, M, N, O in P, 19. februarja za E, K, L, M, N, O in P, 20. februarja za E, K, L, M, N, O in P, 21. februarja za E, K, L, M, N, O in P, 22. februarja za E, K, L, M, N, O in P, 23. februarja za E, K, L, M, N, O in P, 24. februarja za E, K, L, M, N, O in P, 25. februarja za E, K, L, M, N, O in P, 26. februarja za E, K, L, M, N, O in P, 27. februarja za E, K, L, M, N, O in P, 28. februarja za E, K, L, M, N, O in P, 29. februarja za E, K, L, M, N, O in P, 30. februarja za E, K, L, M, N, O in P, 1. marca za E, K, L, M, N, O in P, 2. marca za E, K, L, M, N, O in P, 3. marca za E, K, L, M, N, O in P, 4. marca za E, K, L, M, N, O in P, 5. marca za E, K, L, M, N, O in P, 6. marca za E, K, L, M, N, O in P, 7. marca za E, K, L, M, N, O in P, 8. marca za E, K, L, M, N, O in P, 9. marca za E, K, L, M, N, O in P, 10. marca za E, K, L, M, N, O in P, 11. marca za E, K, L, M, N, O in P, 12. marca za E, K, L, M, N, O in P, 13. marca za E, K, L, M, N, O in P, 14. marca za E, K, L, M, N, O in P, 15. marca za E, K, L, M, N, O in P, 16. marca za E, K, L, M, N, O in P, 17. marca za E, K, L, M, N, O in P, 18. marca za E, K, L, M, N, O in P, 19. marca za E, K, L, M, N, O in P, 20. marca za E, K, L, M, N, O in P, 21. marca za E, K, L, M, N, O in P, 22. marca za E, K, L, M, N, O in P, 23. marca za E, K, L, M, N, O in P, 24. marca za E, K, L, M, N, O in P, 25. marca za E, K, L, M, N, O in P, 26. marca za E, K, L, M, N, O in P, 27. marca za E, K, L, M, N, O in P, 28. marca za E, K, L, M, N, O in P, 29. marca za E, K, L, M, N, O in P, 30. marca za E, K, L, M, N, O in P, 31. marca za E, K, L, M, N, O in P, 1. aprila za E, K, L, M, N, O in P, 2. aprila za E, K, L, M, N, O in P, 3. aprila za E, K, L, M, N, O in P, 4. aprila za E, K, L, M, N, O in P, 5. aprila za E, K, L, M, N, O in P, 6. aprila za E, K, L, M, N, O in P, 7. aprila za E, K, L, M, N, O in P, 8. aprila za E, K, L, M, N, O in P, 9. aprila za E, K, L, M, N, O in P, 10. aprila za E, K, L, M, N, O in P, 11. aprila za E, K, L, M, N, O in P, 12. aprila za E, K, L, M, N, O in P, 13. aprila za E, K, L, M, N, O in P, 14. aprila za E, K, L, M, N, O in P, 15. aprila za E, K, L, M, N, O in P, 16. aprila za E, K, L, M, N, O in P, 17. aprila za E, K, L, M, N, O in P, 18. aprila za E, K, L, M, N, O in P, 19. aprila za E, K, L, M, N, O in P, 20. aprila za E, K, L, M, N, O in P, 21. aprila za E, K, L, M, N, O in P, 22. aprila za E, K, L, M, N, O in P, 23. aprila za E, K, L, M, N, O in P, 24. aprila za E, K, L, M, N, O in P, 25. aprila za E, K, L, M, N, O in P, 26. aprila za E, K, L, M, N, O in P, 27. aprila za E, K, L, M, N, O in P, 28. aprila za E, K, L, M, N, O in P, 29. aprila za E, K, L, M, N, O in P, 30. aprila za E, K, L, M, N, O in P, 1. maja za E, K, L, M, N, O in P, 2. maja za E, K, L, M, N, O in P, 3. maja za E, K, L, M, N, O in P, 4. maja za E, K, L, M, N, O in P, 5. maja za E, K, L, M, N, O in P, 6. maja za E, K, L, M, N, O in P, 7. maja za E, K, L, M, N, O in P, 8. maja za E, K, L, M, N, O in P, 9. maja za E, K, L, M, N, O in P, 10. maja za E, K, L, M, N, O in P, 11. maja za E, K, L, M, N, O in P, 12. maja za E, K, L, M, N, O in P, 13. maja za E, K, L, M, N, O in P, 14. maja za E, K, L, M, N, O in P, 15. maja za E, K, L, M, N, O in P, 16. maja za E, K, L, M, N, O in P, 17. maja za E, K, L, M, N, O in P, 18. maja za E, K, L, M, N, O in P, 19. maja za E, K, L, M, N, O in P, 20. maja za E, K, L, M, N, O in P, 21. maja za E, K, L, M, N, O in P, 22. maja za E, K, L, M, N, O in P, 23. maja za E, K, L, M, N, O in P, 24. maja za E, K, L, M, N, O in P, 25. maja za E, K, L, M, N, O in P, 26. maja za E, K, L, M, N, O in P, 27. maja za E, K, L, M, N, O in P, 28. maja za E, K, L, M, N, O in P, 29. maja za E, K, L, M, N, O in P, 30. maja za E, K, L, M, N, O in P, 31. maja za E, K, L, M, N, O in P, 1. junija za E, K, L, M, N, O in P, 2. junija za E, K, L, M, N, O in P, 3. junija za E, K, L, M, N, O in P, 4. junija za E, K, L, M, N, O in P, 5. junija za E, K, L, M, N, O in P, 6. junija za E, K, L, M, N, O in P, 7. junija za E, K, L, M, N, O in P, 8. junija za E, K, L, M, N, O in P, 9. junija za E, K, L, M, N, O in P, 10. junija za E, K, L, M, N, O in P, 11. junija za E, K, L, M, N, O in P, 12. junija za E, K, L, M, N, O in P, 13. junija za E, K, L, M, N, O in P, 14. junija za E, K, L, M, N, O in P, 15. junija za E, K, L, M, N, O in P, 16. junija za E, K, L, M, N, O in P, 17. junija za E, K, L, M, N, O in P, 18. junija za E, K, L, M, N, O in P, 19. junija za E, K, L, M, N, O in P, 20. junija za E, K, L, M, N, O in P, 21. junija za E, K, L, M, N, O in P, 22. junija za E, K, L, M, N, O in P, 23. junija za E, K, L, M, N, O in P, 24. junija za E, K, L, M, N, O in P, 25. junija za E, K, L, M, N, O in P, 26. junija za E, K, L, M, N, O in P, 27. junija za E, K, L, M, N, O in P, 28. junija za E, K, L, M, N, O in P, 29. junija za E, K, L, M, N, O in P, 30. junija za E, K, L, M, N, O in P, 1. julija za E, K, L, M, N, O in P, 2. julija za E, K, L, M, N, O in P, 3. julija za E, K, L, M, N, O in P, 4. julija za E, K, L, M, N, O in P, 5. julija za E, K, L, M, N, O in P, 6. julija za E, K, L, M, N, O in P, 7. julija za E, K, L, M, N, O in P, 8. julija za E, K, L, M, N, O in P, 9. julija za E, K, L, M, N, O in P, 10. julija za E, K, L, M, N, O in P, 11. julija za E, K, L, M, N, O in P, 12. julija za E, K, L, M, N, O in P, 13. julija za E, K, L, M, N, O in P, 14. julija za E, K, L, M, N, O in P, 15. julija za E, K, L, M, N, O in P, 16. julija za E, K, L, M, N, O in P, 17. julija za E, K, L, M, N, O in P, 18. julija za E, K, L, M, N, O in P, 19. julija za E, K, L, M, N, O in P, 20. julija za E, K, L, M, N, O in P, 21. julija za E, K, L, M, N, O in P, 22. julija za E, K, L, M, N, O in P, 23. julija za E, K, L, M, N, O in P, 24. julija za E, K, L, M, N, O in P, 25. julija za E, K, L, M, N, O in P, 26. julija za E, K, L, M, N, O in P, 27. julija za E, K, L, M, N, O in P, 28. julija za E, K, L, M, N, O in P, 29. julija za E, K, L, M, N, O in P, 30. julija za E, K, L, M, N, O in P, 31. julija za E, K, L, M, N, O in P, 1. avgusta za E, K, L, M, N, O in P, 2. avgusta za E, K, L, M, N, O in P, 3. avgusta za E, K, L, M, N, O in P, 4. avgusta za E, K, L, M, N, O in P, 5. avgusta za E, K, L, M, N, O in P, 6. avgusta za E, K, L, M, N, O in P, 7. avgusta za E, K, L, M, N, O in P, 8. avgusta za E, K, L, M, N, O in P, 9. avgusta za E, K, L, M, N, O in P, 10. avgusta za E, K, L, M, N, O in P, 11. avgusta za E, K, L, M, N, O in P, 12. avgusta za E, K, L, M, N, O in P, 13. avgusta za E, K, L, M, N, O in P, 14. avgusta za E, K, L, M, N, O in P, 15. avgusta za E, K, L, M, N, O in P, 16. avgusta za E, K, L, M, N, O in P, 17. avgusta za E, K, L, M, N, O in P, 18. avgusta za E, K, L, M, N, O in P, 19. avgusta za E, K, L, M, N, O in P, 20. avgusta za E, K, L, M, N, O in P, 21. avgusta za E, K, L, M, N, O in P, 22. avgusta za E, K, L, M, N, O in P, 23. avgusta za E, K, L, M, N, O in P, 24. avgusta za E, K, L, M, N, O in P, 25. avgusta za E, K, L, M, N, O in P, 26. avgusta za E, K, L, M, N, O in P, 27. avgusta za E, K, L, M, N, O in P, 28. avgusta za E, K, L, M, N, O in P, 29. avgusta za E, K, L, M, N, O in P, 30. avgusta za E, K, L, M, N, O in P, 31. avgusta za E, K, L, M, N, O in P, 1. septembra za E, K, L, M, N, O in P, 2. septembra za E, K, L, M, N, O in P, 3. septembra za E, K, L, M, N, O in P, 4. septembra za E, K, L, M, N, O in P, 5. septembra za E, K, L, M, N, O in P, 6. septembra za E, K, L, M, N, O in P, 7. septembra za E, K, L, M, N, O in P, 8. septembra za E, K, L, M, N, O in P, 9. septembra za E, K, L, M, N, O in P, 10. septembra za E, K, L, M, N, O in P, 11. septembra za E, K, L, M, N, O in P, 12. septembra za E, K, L, M, N, O in P, 13. septembra za E, K, L, M, N, O in P, 14. septembra za E, K, L, M, N, O in P, 15. septembra za E, K, L, M, N, O in P, 16. septembra za E, K, L, M, N, O in P, 17. septembra za E, K, L, M, N, O in P, 18. septembra za E, K, L, M, N, O in P, 19. septembra za E, K, L, M, N, O in P, 20. septembra za E, K, L, M, N, O in P, 21. septembra za E, K, L, M, N, O in P, 22. septembra za E, K, L, M, N, O in P, 23. septembra za E, K, L, M, N, O in P, 24. septembra za E, K, L, M, N, O in P, 25. septembra za E, K, L, M, N, O in P, 26. septembra za E, K, L, M, N, O in P, 27. septembra za E, K, L, M, N, O in P, 28. septembra za E, K, L, M, N, O in P, 29. septembra za E, K, L, M, N, O in P, 30. septembra za E, K, L, M, N, O in P, 1. oktobra za E, K, L, M, N, O in P, 2. oktobra za E, K, L, M, N, O in P, 3. oktobra za E, K, L, M, N, O in P, 4. oktobra za E, K, L, M, N, O in P, 5. oktobra za E, K, L, M, N, O in P, 6. oktobra za E, K, L, M, N, O in P, 7. oktobra za E, K, L, M, N, O in P, 8. oktobra za E, K, L, M, N, O in P, 9. oktobra za E, K, L, M, N, O in P, 10. oktobra za E, K, L, M, N, O in P, 11. oktobra za E, K, L, M, N, O in P, 12. oktobra za E, K, L, M, N, O in P, 13. oktobra za E, K, L, M, N, O in P, 14. oktobra za E, K, L, M, N, O in P, 15. oktobra za E, K, L, M, N, O in P, 16. oktobra za E, K, L, M, N, O in P, 17. oktobra za E, K, L, M, N, O in P, 18. oktobra za E, K, L, M, N, O in P, 19. oktobra za E, K, L, M, N, O in P, 20. oktobra za E, K, L, M, N, O in P, 21. oktobra za E, K, L, M, N, O in P, 22. oktobra za E, K, L, M, N, O in P, 23. oktobra za E, K, L, M, N, O in P, 24. oktobra za E, K, L, M, N, O in P, 25. oktobra za E, K, L, M, N, O in P, 26. oktobra za E, K, L, M, N, O in P, 27. oktobra za E, K, L, M, N, O in P, 28. oktobra za E, K, L, M, N, O in P, 29. oktobra za E, K, L, M, N, O in P, 30. oktobra za E, K, L, M, N, O in P, 31. oktobra za E, K, L, M, N, O in P, 1. novembra za E, K, L, M, N, O in P, 2. novembra za E, K, L, M, N, O in P, 3. novembra za E, K, L, M, N, O in P, 4. novembra za E, K, L, M, N, O in P, 5. novembra za E, K, L, M, N, O in P, 6. novembra za E, K, L, M, N, O in P, 7. novembra za E, K, L, M, N, O in P, 8. novembra za E, K, L, M, N, O in P, 9. novembra za E, K, L, M, N, O in P, 10. novembra za E, K, L, M, N, O in P, 11. novembra za E, K, L, M, N, O in P, 12. novembra za E, K, L, M, N, O in P, 13. novembra za E, K, L, M, N, O in P, 14. novembra za E, K, L, M, N, O in P, 15. novembra za E, K, L, M, N, O in P, 16. novembra za E, K, L, M, N, O in P, 17. novembra za E, K, L, M, N, O in P, 18. novembra za E, K, L, M, N, O in P, 19. novembra za E, K, L, M, N, O in P, 20. novembra za E, K, L, M,

TRŽNI PREGLED

Italijanski trg

Na italijanskem širnem trgu se je prejšnji teden najboljše prodajala pšenica, posebna trda. Tudi za koruzo je bilo precej zanimanja. Trg z oljem je precej slab, ker je bila po kakovosti lanska oljčna letina precej slabša od prejšnjih. Kupci je z vinom so še vedno slabe in nepravilne zaloge bodisi lanskega kot predlanskega vina so še vedno velike. Na zelenjavnem trgu so se cene nekaterim vrstam zelenjave nekoliko dvignile, medtem ko so cene sadju zmerne. Umirjena je prodaja goveje klavne živine, slaba pa prašičev. Nenadoma je prodaja popravljene po konjih in žrebetih za zakol, medtem ko se perutnina, zaradi velike razpoložljivosti, slabo prodaja. Slabo gredo od rok tudi jajca. Trg z mlečnimi izdelki je še vedno umirjen in pokazala so se znamenja znižanja cen, posebno masla.

KAVA

TRST. Navajamo cene za kg ocarinjene kave. Brazilska kava: Pernambuco 3 17/19 1980, Santos Fancij 18 1500; Srednjeameriška kava: Ekvador extra sup. 1410, Haiti naravna XXX 1440, Kostarica 1580; Arabska in afriška kava: Gimmia 1400, Moka Hodeidah st. 1 1440; Indonezijska in malajska kava: AP/1 1280, AP special 1220, Rob EK/1 3-5 odst. 1230, Rob EK/1 special 1240, Rob EK/3 10-12 odst. 1200; Slonokoščena obala 1240 lir za kilogram.

MEDNARODNA TRŽIŠČA

CHICAGO	12.1.65	19.1.65	26.1.65
Pšenica (stot. dol. za 60 funtov) . . .	149 1/2	147	148 3/4
Koruzna (stot. dol. za 56 funtov) . . .	126 1/2	126	126 3/4
NEW YORK			
Baker (stot. dol. za funt)	44	41	42.50
Cin (stot. dol. za funt)	175	172.50	161.25
Svinec (stot. dol. za funt)	16	16	16
Cink (stot. dol. za funt)	15.75	15.75	15.75
Aluminij (stot. dol. za funt)	24.50	24.50	24.50
Nikelj (stot. dol. za funt)	78	79	79
Antimon (stot. dol. za funt)	44	44	44
Lito železo (stot. dol. za funt)	63.50	63.50	63.50
Zlato srebrno (stot. dol. za steklenico)	495	495	495
Bombaž (stot. dol. za funt)	31.92	31.80	31.81
Volna (stot. dol. za funt)	163	163	163
Kava «Santos 2» (stot. dol. za funt)	45 3/4	46	45 3/4
Kakao (stot. dol. za funt)	20.53	19.89	20.37
Sladkor (stot. dol. za funt)	2.57	2.27	2.21
LONDON			
Baker (funt šter. za d. tono)	375	330	322.10
Cin (funt šter. za d. tono)	1290	1210	1240
Cink (funt šter. za d. tono)	1150	118	116.70
Svinec (funt šter. za d. tono)	125	127	132.10
Kavčuk (penjajev za funt)	21 3/4	21	21.3/16
SANTOS			
Kava «Santos D» (kruzejrov za 10 kg)	6700	6700	6700

V preteklem tednu so na mednarodnih borzah s surovimi zabeležili napredek svinec, cinka in pšenice, dočim je tečaj popustil bakru, cinu, bombažu, volni, kavčuku, kavi, sladkorju in koruzi. Cena se ni bistveno spremenila aluminiju, antimonu, litumu, železu, živemu srebru in juti.

KOVINE

Cena bakru kaže na londonski borzi težnjo po ustalitvi in se je znižala za dva funta šterlinga v lanskem decembru so po vsem svetu pridobili 349 tisoč 290 ton rdeče kovine, kar znaša 15.942 ton več kot v novembru in 14.141 ton več kakor v prejšnjem decembru. Lani se je proizvodnja bakra v Kitajski stevilnim rudarskim stavkam povečala za 20.131 ton, dosegla je 527.561 ton; prav tako je narasla tudi v Koni, kjer so v tamkajšnji rudarski zvezi pridobili 275.000 tisoč ton proti 269.924 ton v 1963. letu. Svetovna poraba bakra se naglo dviga, zaradi česar se z isto naglico prazniško zaloge: konec decembra je bilo v njih le še 322.897 ton ali kar 15.465 ton manj kot mesec poprej. V razdobju enega samega leta so se skrčile za 151.882 ton. Tečaj cinu je zdriklj na skorjo vseh kovinskih borzah. Ako se na popuščenju kositrone cene nadaljevalo bo ameriška General Services Administration prekinila prodajo ameriških presežkov. Tečaj svinec in cinku je na londonskem trgu napredoval navzlic bližnji prodaji 150.000 ton obeh kovin iz

strategičnih zalog. Te dni bodo kongresu predložili zakonski osnutek, ki predvideva hitrejšo likvidacijo strategičnih zalog.

VLAKNA

Tečaj bombažu je v New Yorku popustil kljub uradnim predvidevanjem, da bo svetovna poraba tega vlakna v sezoni 1963-1964 rekordna, dosegla naj bi 494 milijona bal. Strokovnjaki naglašajo, da se bo poraba v tej sezoni še bolj povečala, vendar v zmernejšem merilu, menda da dober milijon bal. Cena volne je povsod rahlo nazadovala. Na dražbah, ki so bile v začetku minulega tedna v Sydneyju in Melbourneju je bilo zlatih Japonci. Največje kupci so bili v Japonski, za njimi pa domačini in vzhodni Evropejci. Tečajni so bili v Sydneyju trdni, v Melbourneju pa so konec tedna nekoliko popustili. V Navi Zelandu so samo v preteklem tednu postavili na dražbo 70.000 bal volne. Tečaj juti se ni spremenil.

ZIVILA

Tečaj sladkorju se je tako v New Yorku kakor v Londonu ohranil na prejšnji nizki ravni, pravzaprav se ni cene sladkorju proti takojšnji dobavi spremenila, dočim je cena sladkorju proti dobavi v marcu padla. Ameriško kmetijsko ministrstvo je objavilo domačo operativno, da lahko v drugem letošnjem tromesečju uvozi iz tujine 1.200.000 ton sladkorja. Tečaj kavi se je na newyorški borzi rahlo znižal. Mednarodna organizacija za kavo bo menda preklicala določbo, po kateri lahko dežele pridelovalke izvozijo vsako leto skupno 30.000 ton kave. Tudi cena kakavu je rahlo nazadovala.

ZITARICE

Tečaj pšenici je v Chicagu komaj opazno narasel. Isto večje za rž in oves, dočim je cena za koruzi popustila. Francija je v zadnjem času dobavila večje količine žitaric Sovjetski zvezi in vzhodnoevropskim deželam, tako da je skoro izpraznila svoje zaloge presežkov.

ski Chianti 12-13 stop. (proiz. 1962) 420-470 lir za steklenico, navadna toskanska vina 10-11 stop. 610-660, Aretino belo 10-11 stop. 590-610, belo vino iz Mark 9-10 stop. 580-600, rdeče 9-10 stop. 590-610, Sansevero belo 10-11 stop. 585-615, belo vino iz Sardinije 12 stop. 545-565, rdeče 13-15 stop. 605-645 lir za stop/stot.

OLJE

FIRENZE. Oljčno olje extra 850-870 lir za kg, fino oljčno olje z največ 1,5 odst. oljne kisline 750-800, oljčno olje z največ 3 odst. kisline 640-700, s 4 odst. kisline 570-610, rafinirano oljčno olje 570-575, semensko jedlino olje 1.345-350, olje iz zemeljskih lesnikov 415-420 lir za kg.

ZIVINA ZA REJO

IN KLAJNA ZIVINA

MANTOVA. Klavna goveja živina: voli I. 350-390, II. 270-290, krave I. 320-350, II. 200-240, junčci I. 410-450, II. 350-370, bikli I. 400-450, II. 340-390, teleta 50-70 kg težka 590-640, 70-90 kg težka 640-680. Zivina za rejo: neodstavljena teleta 50-70 kg težka 750 do 850, 70-100 kg 700-750, junice 95-100.000 lir glava, krave mlekarice 180-280.000, navadne krave 150-180.000 lir glava. Prašiči: neodstavljani 380, suhi prašiči: 25 do 40 kg težki 360, 40-60 kg 350, 60-80 kg 350, debeli prašiči 125 do 145 358, 145-160 kg 358, 160 do 180 kg 358, čez 180 kg 355 lir za kg.

PERUTNINA IN JAJCA

MILAN. Živi piščanci 200-220, zaklani 300-350, žive kokoši 270 do 330, zaklane 500-600, žive domače kokoši 650-700, uvožene žive kokoši 330-400, zaklane 450 do 550, uvožene zaklane pegatke 750-800, zaklani golobi 1500 do 1700, uvoženi zmrazjeni purani 550-650, žive domače gospe 600-610, uvožene 380-400, zaklane domače race 600-650, zaklani domači zajci s kožo 770-840, brez kože 800-900 lir za kg. Sveža domača jajca 22-25, uvožena jajca 20-21 lir za jaje.

ZITARICE

LODI. Fina mehka domača pšenica 7350-7600, dobra merkančila 7050-7200, fina trda domača pšenica 9550-9950, merkančila 8600-8950, fina domača koruza 4400-4700, uvožena koruza 4800 do 4950, Plata 5300-5350, neoluščen riž Arborio 7000-7800, Violone 8700-9000, Carnaroli 8600 do 9000, Vercelli 6900-7700, R.B. 7400-8100, Rizzotto 7300-7500, Olusone 12.200-18.500, Camaroli 18.100-18.900, Vercelli 15.400 do 15.900, R.B. 14.800-15.500, Rizzotto 14.600-14.900, uvoženi ječmen 4550-4850, domači oves 4750-5100, uvoženi 4725-3775, uvoženo prosa 4475-4625, pšenična moka tipa «00» 10.100-11.400, tipa «0» 9600 do 9700, krušna moka 9100-9300, koruzna moka 6200-6300 lir za stot.

MLECNI IZDELKI

LODI. Maslo iz centrifuge 1010 do 1020, uvoženo maslo 980 do 1000, lombardsko maslo 960-970, emilijsko 950-960; sir grana proizvodnja 1962 1230-1250, proizv. 1963 1140-1180, proizv. 1964 980 do 1030, sir grana svež (od 1 do 30 dni) 800-820, ulezan (od 30 do 60 dni) 850-880, sbrin svež 710-740, ulezan 790-820, Emmmental svež 760-780, ulezan 860-890, originalen švicarski Emmmental 980-1020, avstrijski Emmmental 980-920, francoski 880-910, provolone svež 700-710, ulezan 750 do 790, italico svež 610-630, ulezan 740-760, crescenza svež 500-510, ulezan 600-620, gorgonzola svež 580-590, ulezan 830-870 lir za kg.

Hladilnih vagonov primanjkuje

Italijanski minister za prevoze in civilno letalstvo Jervolino je v odgovoru na parlamentarno vprašanje naglasil, da namerava vodstvo državnih železnic v najkrajšem času modernizirati sredstva za splošen blagovni promet po železnici, v prvi vrsti pa za prevoz sadja in povrtnin. Tako bo kupilo 90 vagonov angleškega tipa serije FB in 20 vozikov na ročni pogon UIX, razen tega pa bo daljo zgraditi 200 tovornih vagonov z visokimi stranicami ter 95 zaprtih vagonov. Na ta način bo znatno olajšal prevoz povrtnin in sadja z Juga do severnega domačega trga, predvsem pa do čežalpskih in severnoevropskih tržišč. Računajo, da bodo italijanske železnice razpolagale v prihodnjem letu že z 10.000 hladilnimi vagoni, dočim jih je sedaj vsega 5.800, leta 1957 pa so jih našli komaj 3.500. Povečanje števila hladilnih vagonov je zelo nujno zlasti v poletni sezoni.

Vodstvo železnic posebno podurja, da je kljub finančnim težavam namenilo za gradnjo hladilnih vagonov precejšnjo vsoto denarja iz sklada za financiranje železniških del, ker je delež dohodkov od zunanje trgovine s povrtnino in sadjem pri plačilih bilancij zelo pomemben. Minister Jervolino je pojasnil, da kljub še tako obsežnim akcijam za modernizacijo železnic se ne bo rešeno v dolednjem času vprašanje pomanjkanja hladilnih vagonov. Denarja sredstva, ki jih je država podelila in ta namen so namreč omejena in je treba upoštevati tudi visoke stroške, katere bo treba pokriti pri zboljšanju v drugih produktivnih sektorjih. Na vsak način pa se odvijajo prevozi sadja in povrtnin danes že mnogo hitreje, kakor pred leti, pa tudi zamude niso velike. Kvečjemu znašajo kakih 24 ur.

Vestnik

Kmet in vrtnar v februarju

Na travnikih: Travnike porabimo in zalivamo s gnojilom. Gola mesta dosejemo. Za setev ne uporabljamo senenega droblja, ampak si nabavimo seme primernih trav, da sestavimo ustrezajočo mešanico. Na njtah: Pripravimo njive za spomladanske setve. Površine, na katere bomo sejali različne okopavine, obilno gnojimo s hlevskim gnojem. Pripravimo seme za spomladanske setve. Čimprej si moramo nabaviti gomolj semenski krompir. Gomolje postavimo v klet, da poženejo močne in zdrave kalčke. Gomolje s slabimi kalčki moramo odstraniti, ker ni takšen krompir primeren za seme. Odstranimo z njih koruzna stebila, da preprečimo razvoj ličink koruznega molja in drugih škodljivcev.

V vinogradu: Zamenjajmo oporne kolo in žice. Če nam vreme dovoli, kopamo ali prikolamo z obrezovanjem trt, v kolikor nismo to delo že opravili jeseni. Dokončujemo ureditvena dela za saditje novih vinogradov.

Na sadnem drevju: Februarja pri nas se močno zniža temperatura. V mrzlih dneh ne smemo niti škropiti niti obrezovati sadnega drevja, le če vreme ni premrzlo, lahko obrezujemo in škropimo sadna drevesa z običajnimi žimskimi škropilci. Tudi saditi dreves ne smemo v mrzlih dneh.

Na vrtnu: Pripravimo tople grede za setev paradiznika, jajčevca, paprike in drugih zelenjadnic. Se vedno sadimo česen in čebulo, četudi velja ta nasvet bolj zamudnikom.

Zimsko škropljenje sadnega drevja

Letos imamo milo zimo, zato bomo že februarja, ako bo vreme dopuščalo, začeli s škropljenjem, trebljenjem in škropljenjem sadnega drevja, ako nismo tega že poprej opravili. Redno se v tem mesecu opravlja mazanje in škropljenje sadnega drevja z različnimi drevesnimi

karbolineji, oljnatimi preparati modro galice (bordoško brozgo), ker sadno drevje še miruje.

Prvo škropljenje opravimo, preden začne drevje poganjati, drugič škropimo po cvetju in tretjič, ko je sadje že nekoliko debelo. Kakor je znano, škropimo po navadi z modro galico, in sicer prvič z 2 odst. galice, drugič in tretjič pa z 1 odst. galice.

Sadno drevje škropimo zato, da ga obvarujemo pred glivičnimi boleznimi, posebno pred škrlupom (krastavico), ki povzroča s svojimi krastami mnogo škoda zlasti pri namiznem sadju. Modra galica učinkuje tudi zelo dobro proti kodravosti breskovega listja, proti rdečim pegam in proti riji na listju češnje. Pri breskavah in občutljivih žlahnih jaboličnih vrstah škropimo drugič in tretjič s 3/4 odst. galice.

Uničujte borovega prela

Letos se borov prelec ni pojavil v takem obsegu kakor prejšnja leta. Vsekakor je priročno, in to zahteva tudi zakon, da čimprej, vsekakor pred nastopi toplejše vreme, odstranimo vsa gnezda, oziroma jih sezgemo.

Opozorilo kmetovalcem

Kmečka zveza in Zveza malih posestnikov opozarjata svoje članke in ostale kmetovalce, zlasti s Proseka, naj ne nasedajo osebnim in pisarnim pozivom in naj ne podpisujejo pooblastil pravnim zastopnikom, ki bi jih hoteli preprečiti, da je podpis pooblastila le formalnost, čes da bodo morali vsekakor plačati stroške za pravni postopek, katerega misli nekdo začeti.

Te trditve so povsem neosnovane, kajti noben pravnik nima pravice zahtevati od kogarkoli plačila, za kar ga prizadejati ne bi bil prej pooblastil. Ustanovili pa se je pred kratkim konzorcij za zaščito koristi kmetov in lastnikov zemljišč, ki ima naloge in pristojnosti, da posreduje in nastopa v vseh zadevah, ko bi bile te koristi prizadejati. Tajništvo Kmečke zveze in Zveze malih posestnikov sta članom na razpolago za katerokoli pojasnilo in pomoč.

Izvoz kmetijskih izdelkov povečan

Konec oktobra lanskega leta so zabeležili Italijani rahlo zboljšanje v zunanji trgovini s kmetijskimi in živilskimi proizvodi. To pripisujejo predvsem povečanemu izvozu sadja in povrtnin. V spodnji razpredelnici

PROIZVODI	UVOZ	IZVOZ	SALDO
Poljedelstvo	1963 1964	1963 1964	
Živiloreja	404,2 407,3	238,6 251,5	-165,6 -155,8
Zivilska ind.	223,6 214,1	3,2 4,8	-225,4 -209,3
Pijače	393,3 402,7	114,4 116,1	-278,9 -286,6
	7,2 7,0	33,1 35,6	+ 25,9 + 28,6
SKUPAJ	1.033,3 1.031,1	389,3 408,0	-644,0 -623,1

Italijani so uvozili v prvih desetih mesecih preteklega leta za 1.031,1 milijarde lir kmetijskih in živilskih proizvodov ter pijač proti 1.033,3 milijarde lir v istem času prejšnjega leta, dočim se je vrednost izvoza povečala na 623,1 milijarde lir.

Cene kmetijskih izdelkov skoraj nespremenjene

Proti koncu lanskega leta so se sukale cene italijanskim kmetijskim proizvodom približno na enaki ravni kakor ob zaključku 1963. leta. V razdobju od januarja do konca oktobra lani so na notranjem trgu zabeležili zlasti glede mesa, povrtnin, sadja in vina znatno prevladovanje ponudbe nad povpraševanjem. To pa ne velja za žitarice in olja. Seveda se je to pokazalo predvsem v zadnjem tromesečju, in sicer v prvi vrsti zaradi silne previdnosti potrošnikov pri nakupih sprito težavnega gospodarskega stanja v vsej državi.

Cene kmetijskim proizvodom (na debelo) so v lanskem oktobru narasle za 9 odst. v primeri z istim mesecem leto poprej. Cene žitaricam so se dvignile za 1,4 odst., govedu za 3,1 odst. za 15,4 odst., mleku in mlečnim izdelkom za 5 odst., jajcem za 2,5 odst. in proizvodni živilske industrije za 3,3 odst. Na drugi strani pa je cena popustila sadju in povrtnini za 3,5 odst., vinu za 7,7 odst. in oljnatemu olju za 8 odst.

Ako upoštevamo še gibanje cen v lanskem novembru in decembru, ko se je pokazala odločna težnja navzdol, a o katerem se nimamo uradnih podatkov, lahko ugotovimo, da so ostale lanske cene v bistvu nespremenjene v primeri s predlanskimi.

«GOSPODARSTVO»

Izhaja tedensko • Uredništvo in uprava: Trst, Ulica Geppa 9, tel. 38-933 • Cena: posamezna številka lir 35,—, za Jugoslavijo din 25,—, Naročnina: letna 1300 lir, polletna 700 lir • Post. tek. rač. «Gospodarstvo» št. 11-9396 • Za Jugoslavijo letna 1200 din, polletna 600 din. Naroka se pri ADIT, Državna založba Slovenije, Ljubljana, Stari trg 31, tek. rač. 600-14-600-93 • Za ostalo inozemstvo 4 dolarje letno. Cene oglasov: za vsak mm višine v sirni enoge stolpca 60 lir • Odgovorni urednik: dr. Ljotje Berce. Založnik: Založba «Gospodarstvo» • Tiskarna Založništva tržaškega tiska (ZTT) • Trst, Ul. Montecchi 6

Vreme in letina

v kmečkih pregovorih

FEBRUAR — SVEČNICA
Svečnica jasna
zima bo kasna,
v jamo medved se vrne,
na svojo posteljo se zurne

Svečnica odjuga
zimi bode izguba.
Medved iz jame na plano
gre iskat hrano.

Pade prejed strehe kot od sveče,
jug dež za sabo vleče
in konec zime se obeče.

FEBRUARJA 3.

Sveti Blaž
pravi to je laž.

Visoka cena ovira porabo masla

Poraba masla v evropskih državah je po dolgem in nenehnem napredovanju pričela upadati. Povprečno so v Evropi lani na posameznega prebivalca porabili 13 funtov (okoli 6 kg) masla. V srednji in severni Evropi je bila poraba večja, tako npr. na Finskem 62 funtov (28 kg), na Irskem 37 (17 kg), Danskem 23 (10,5 kg), na Angleskem in Zahodni Nemčiji 20 (9 kg) in v Franciji 18 funtov (8 kg) na osebo.

Celotno so lani v Evropi prodali 1,93 milijona dolgov ton masla, in sicer nekaj manj kakor prejšnji dve leti. Od tega je dala domača proizvodnja 1,64 mil. tone, to je okoli 20.000 ton manj; uvozili pa so (vključno iz vzhodne Evrope) za 40.000 ton več, in to 335.000 ton. Okoli 20.000 ton so dobavile zahodnoevropske izvozne države.

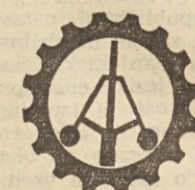
Do tega upadanja porabe masla je prišlo zaradi povišanja cene, ki je sledila zmanjšani proizvodnji v lanskem letu. Evropejci so tudi pričeli bolj uporabljati rastlinske masti (margarino). V zadnjem času pa kaže, da se je proizvodnja zopet povečala; zato pričakujejo popuščenje cene v prihodnjih mesecih in še posebno v Veliki Britaniji in Italiji.

Transadria s. r. l.

IMPORT - EXPORT

TRST - Ul. Cicerone 8-II - Tel. 30-214
Skladišče: Scalo Legnami

Vse vrste lesa - eksle - furnirje
poliestere - dekorativne plastične profile - laminate
stroje in druge artikle za lesno industrijo

adriaimpex s.p.a.

TRST - Via della Geppa, 9

Telef. 38-770, 29-135

IMPORT - EXPORT industrijskih proizvodov

Tvrda je pooblaščen za prodajo nadomestnih delov FIAT, OM, RIV v Jugoslavijo

TRANS-TRIESTE Soc. a. r. l.

TRST - TRIESTE, Via Donata 3 - Tel. 38-827, 31-906, 95-880

UVAŽA: vse lesne sortmane in produkte gozdne industrije.

IZVAŽA: vre proizvode FIATove avtomobilске industrije in rezervne dele - Vse vrste gum tovarne CEAT in vse proizvode najvažnejših italijanskih industrij.

InterEuropa Koper

MEDNARODNA ŠPEDICIJA IN TRANSPORT
KOPER - TELEF. 21-830 - TELEX 03517

PREDSTAVNIŠTVO v Trstu, via Roma, 15 - Tel. 37-823

Dodajanje ledu in vskladičenje blaga - Kvaritativni prevoz - Poslovanje na mednarodnih sejmih in razstavah - Redni zbirni promet iz evropskih centrov - Mednarodni cestni transport blaga z lastnimi kamioni po kopnem, po morju, po rekah in zraku - Carnjenje blaga - Transportno zavarovanje blaga - booking ladijskega prostora - Kontrola transportnih dokumentov - strokovno pakiranje.

FILIALE:

Koper, Ljubljana, Maribor, Zagreb, Zagreb-sejem, Sežana, Kozina, Prevalje, Nova Gorica, Rožna dolina, Jesenice, Rijeka, Beograd, Novi Sad, Subotica, Celje, Podgorje, Sarajevo, Bar, Zrenjan